

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL »Naš tisk« / Direktor: Rudi Janžaba / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska tiskarna »Slov. poročevalca« / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Čopova ulica 50-III., telefon 22-575 in 22-621 / Oglasi oddelek: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-596, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-11-163 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalac

Komunisti morajo imeti vedno pred očmi poglobljanje socialističnih odnosov

Maribor, 24. jul. Včeraj je bila v Mariboru pozno v noč seja mestnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, kateri je prisostvoval tudi sekretar CK ZKS Miha Marinko.

Sekretar mestnega komiteja tov. Vlado Majhen je članom komiteja obširno poročal o vsebini plenuma CK ZKS. Predvsem je poudaril osnovne misli iz izjavljanja tov. Mihe Marinka, Edvarda Kardelja in Borisa Kraigherja.

Tov. Majhen je govoril o pomanjkljivosti v delu osnovnih organizacij na katere je opozoril plenum CK ZKS in ki so značilne za mariborske organizacije. V svojem delu komunisti niso znali izkoristiti velikih uspehov v naši zunanji politiki, premalo so pokazali uspehe Jugoslavije v svetu. Prav tako so prezrili zmanjševanje naših notranjih gospodarskih težav. Predajalji so se utvarali, da bomo s socialistično demokracijo spontano rešili razne probleme. Precejevali so svoje sposobnosti, na splošno pa organizacije Zveze komunistov po VI. kongresu ZKJ niso našle pravih prijemov, kako začeti z novimi oblikami in metodami dela, temveč so ostale več ali manj pri starem načinu dela.

Druga značilna slabost organizacij Zveze komunistov v Mariboru sloni na gospodarskih problemih, na lokalističnih težnjah, ki prihajajo od izraza tudi v mestni skupščini. Pred očmi komunistov je predvsem to, kaj daje Maribor skupnosti, ne pa tudi to koliko dejansko ustvarja Maribor sam. Konkretno so prišle te težnje na dan pri obravnavanju vprašanj o finanstranju šolstva, zdravstvenih ustanov itd. Industrijska razvitost Maribora nalaga komunistom še večjo odgovornost. Treba je postaviti vprašanje, kakšen je politični vpliv proletariata na okoliško prebivalstvo. Mariborski polproletariat še vedno ni revolucionaren element, ki bi vnašal na delo socialistično zavest. Zato mu bo treba posvetiti največjo skrb.

Nadalje je tov. Majhen opozoril, da izvirajo neuspehi pri delu organizacij Zveze komunistov iz njihove premajhne aktivnosti in nezadostnega prizadevanja v preprečevanju delovnih množic o pravičnosti naše politike. Pri političnem delu organizacij je premalo revolucionarnosti, pojavlja pa se močan praktikizem. Nekateri komunisti celo govorijo, da je vzrok tem negativnim pojavom demokracija, in ne uvidijo, da smo dali z demokracijo aktivnost v roke močno orodje za njihovo delo.

Tov. Majhen je govoril še o neobčnosti boja proti birokraciji in analiziral vzroke, zakaj v tem boju nismo imeli doslej večjih uspehov. Hkrati je nakazal nekaj ukrepov za izboljšanje političnega dela, ločitev dela oblastvenih organov od političnih itd. Komunist naj dela kjer koli, pred njim je vedno ena naloga: razvijanje socialističnih odnosov v naši družbi. To naj bo v bodoče vodilno gesto komunistov v njihovem udeleževanju.

Po poročilu tov. Majhna se je razvila razprava, v kateri je najprej dopolnil izvajanja predgovornika sekretar CK ZKS tov. Miha Marinko. Ko je govoril o običajnem sistemu prenašanja direktiv od višjih forumov na nižje, tako imenovanih stopinjskih sistem, je tov. Marinko dejal, da ta sistem ni primeren, ker vodeni sklepi in spreminjajo stvari. Namesto tega je treba postaviti čim več neposrednih stikov, da bo med organizacijami obstajala živa vez. Tov. Marinko je izrazil željo, da bi ga povabili na takšne sestanke v mariborskih tovarnah.

Obširno se je tov. Marinko zadržal na analizi usgotovitev zadnjega plenuma CK ZKS. Osnova za razpravo na tem sestanku so bile usgotovitve o političnem stanju na terenu v Sloveniji. V Sloveniji so razne pomanjkljivosti prišle prvi na dan, ker je tu tudi največje razvito gospodarstvo, ker imamo tu opraviti z najbolj zahtevnim ljudstvom. Zato je tudi nujno prišlo do ljubljanske afere, čeprav bi lahko od-

Konferenci Mestnega komiteja Zveze komunistov v Mariboru je prisostvoval tudi sekretar CK ZKS Miha Marinko

krili take afere tudi drugod po Jugoslaviji. V splošnih obrisih gre v vsebini pisma CK ZKJ za celotno problematiko Jugoslavije, čeprav je imel tov. Kardelj največ podatkov za svoje teze iz Slovenije.

Poleg tega se v Sloveniji pojavlja še partikularizem, ki se pri nas včasih izraža v grobih sovinskih oblikah. Postavili smo se na čisto ekonomsko rentabilno stališče in popolnoma zanemarili politične probleme, zlasti vprašanje socialističnih odnosov. Problem moralnega lika komunistov, k. delajo na gospodarskem področju, je zelo resen. Ze takrat, ko je državni sekretar za gospodarstvo podal tolažne odgovore na odvajanje akumulacije, so nekateri pokazali lokalistične težnje. Očitno so se v vseh okrajih zekonomizirali in izgubili izpred oči celotno jugoslovansko gospodarstvo. Dolžnost republikanskih organov je analizirati ekonomiko in delo okrajev in ugotoviti, če delajo v skladu z gospodarskimi predpisi. Nekateri okrajji so zavzeli stališče: »Republika prikriva pred zvezo, dajmo še mi pred republiko.« V tem pogledu se nekaj podobnega dogaja tudi v podjetjih. Pokazalo se je, da razpolagajo tovarne z ogromnimi sredstvi, ki so jih zaslužile v glavnem na račun trgovine, ne pa z dviganjem proizvodnosti. V želji, da ne bi preveč razmetavali denarja, kar bi imelo strahovite posledice za delavce, smo šli na linijo administrativnega sistema povečane omejitve izkoriščanja teh sredstev. Pri vsem tem pa se je plačilni fond še znatno zvišal.

Politični republikanski forumi pojavov v naši ekonomiki niso zadosti obravnavali in je zaradi tega prišlo do raznih intervencij, na primer obiska slovenskih rudarjev v Beogradu. Značilno pa je, da se cene premoga po znižanju stopnje akumulacije rjso znižale v takšnem razmerju, ki bi ustrezalo znižani akumulaciji.

„Pravda“ o washingtonski konferenci

Sovjetska vlada ne soglašajo s sklepi konference treh zahodnih zunanjih ministrov — Odmev v angleškem in ameriškem tisku — V Londonu še niso izgubili vsega upanja

Moskva, 24. julija (Tanjug). Sovjetska uradna agencija je objavila komentar moskovske »Pravde« o washingtonski konferenci zunanjih ministrov ZDA, Vel. Britanije in Francije. Po mnenju lista kaže, poročilo o washingtonski konferenci, da razgovori zunanjih ministrov treh zahodnih sil niso prispeli k rešitvi niti enega težkega mednarodnega problema. Rečeno je tudi, da sta zunanja ministri Vel. Britanije in Francije »popustila Dullsovevemu pritisku« glede korejskega premirja in stališča do Kitajske. Kar se tiče Koreje smatra »Pravda«, da sta Salisbury in Bidault »dejansko privolila, da podpreta avanturista Sing Man Rija«, če bo skušal ovrniti premirje. Po drugih vesteh sta Vel. Britanija in Francija privolili da »na škodo svojih življenjskih interesov nadaljujejo blokado Kitajske« tudi po premirju v Koreji ter preprečita sprejem Kitajske v OZN.

Moskovski list potem piše, da se je washingtonska konferenca potekala v ozračju »notranjih nesoglasij in okrepitve nasprijem med ZDA in njenimi zavezniki«. Po mnenju lista se to v prvi vrsti nanaša na glavni problem, t. j. na stališče, ki ga morajo zavzeti glede vedno večjih zahtev, da se s pogajanjimi in ublažitvijo mednarodne napetosti rešijo mednarodna vprašanja.

»Pravda« nato protestira, ker so razgovori v Washingtonu potekali brez sodelovanja predstavnikov Sovjetske zveze ter pravi, da obstajajo redna pota, v skladu s »normalnimi mednarodnimi pravili«, če vlade treh zahodnih sil »resnično« razpravljajo s Sovjetsko zvezo o mednarodnih problemih. List trdi, da ni mogoče smatrati za normalno, če se pred četverno konferenco skuša te konferenci predhodno »vsiliti« čas in dnevni red »sprejet brez

V zvezi s problemi v Sloveniji, ki jih je obravnaval plenum CK ZKS, je najvažnejša problematika Maribora, saj je tu središče slovenske industrije. Tov. Marinko je dejal, da so se v Mariboru lotili določenih stvari bolj resno kakor drugod, in je opozoril, da je treba probleme, ki jih nakažujeta naša demokracija in naše gospodarstvo, prenesto najskrbneje obravnavati. Ne smemo jih obravnavati samo v okviru gospodarskega sveta in samo administrativno ali operativno ukrepati. Ta problematika mora biti obravnavana na političnih forumih, do nje je treba zavzeti stališče z vidika socializma, ne pa samo z vidika konkretnih interesov.

Nato je tov. Marinko govoril še o nekaterih negativnih pojavih v gospodarstvu, ki močno kvirajo komuniste. Kot značilen primer je navedel znano rudarsko zadevo, v kateri so se direktorji rudnikov poveželi med seboj in pritegnili v to še sindikate, da so imeli kritje in so lahko rekli, da delajo v interesu delavcev. Ko smo jim dokazali nepravilnost, so skušali zvaliti krivdo na sekretarja republikanskega odbora sindikatov. Po dejanskem znižanju akumulacije se kaže, da gredu rudniki v manjšje omejitve, namesto da bi znižali cene premoga s povečano proizvodnjo.

Tov. Marinko je nadalje še opomnil stališče sindikatov pri obravnavanju znižanja otroških doklad, kjer je prišla do izraza značilna malomeščanska domnišljavost. Saj so predlagali, da naj bi se višina otroške doklade obravnavala celo ločeno po republikah. Opozoril je tudi na to, da komunisti ne reagirajo dovolj na sovražne pojave, da so premalo borbeni proti pojavom malomeščanstva in nemškutarstva. Ob koncu svojih izjavljanj je tov. Marinko izrazil željo, da bi vso problematiko, o kateri je govoril, še bolj konkretno obravnavali v mariborskih tovarnah in terenskih organizacijah Zveze komunistov.

Člani mestnega komiteja so po razpravi tov. Marinka govorili o ugotovitvah na svojih področjih in soglasno potrdili, da jim bo pismo CK ZKJ mnogo pomagalo pri odkrivanju slabosti v njihovem delu, hkrati pa tudi pomagalo v bodočem delu. Sklenili so obravnavati vsebino pisma na sestankih, katerim bodo prisostvovali tudi nečlanj Zveze komunistov.

Čestitka predsednika izvršnega sveta LRS Mihe Marinka ob Dnevu vstaje LR Hrvatske

Ljubljana, 24. julija. Ob Dnevu vstaje hrvatskega naroda je poslal predsednik izvršnega sveta LR Slovenije Miha Marinko dr. Vladimiru Bakariću, predsedniku izvršnega sveta LR Hrvatske, naslednjo brozjavko:

V imenu slovenskega ljudstva in v mojem imenu sprejmite iskrene čestitke k vašemu borbenemu prazniku. Napori hrvatskih in slovenskih enot v času krvave narodno-osvobodilne borbe so povežali prebivalstvo obeh sosednih republik v bratskem prizadevanju za s skupnimi močmi doseže svojo osvoboditve, za kar so darovali svoja življenja najboljši borci.

Trdno zaupajoč v našo skupno boljšo bodočnost, želim prebivalstvu vaše republike mnogo novih uspehov.

Miha Marinko.

Čestitka predsednika izvršnega sveta LRS Mihe Marinka ob Dnevu vstaje LR BiH

Ljubljana, 24. julija. Ob Dnevu vstaje ljudstva Bosne in Hercegovine je poslal predsednik izvršnega sveta LRS Miha Marinko predsedniku izvršnega sveta LR Bosne in Hercegovine Djurju Pucarju naslednjo brozjavko:

K prazniku vsenarodne vstaje, ki ga praznuje ljudstvo vaše bratske republike, sprejmite iskrene čestitke vsega slovenskega naroda in moje osebne z željo za vsestranski razvoj in napredek Bosne in Hercegovine.

Miha Marinko.

Podpredsednik republike Indije dr. Radhakrishnan pri podpredsedniku zveznega izvršnega sveta Milovanu Djilasu

Demonstracije proti novim davkom

Tržaški občinski svet je v enem mesecu izglasoval wedbo 5 novih davkov in taks

Trst, 24. julija (Tanjug). Tržaški krščanski demokrati in njihovi zavezniki so sinoči v občinskem svetu izglasovali uvedbo takojšnjih novih davkov in taks. Plačevanje novih davkov se bo začelo 1. januarja prihodnjega leta. Ta mesec so v tržaškem občinskem svetu sprejeli uvedbo petih novih davkov. Najprej so izglasovali zvišanje taks za odvajanje smeti, nato so zvišali taks za prostore, ki jih uporabljajo trgovci na

trgih, nato so za 150% zvišali cene električnega toka za gospodinjstva. Dalje so uvedli posebne občinske taks na 12 predmetov široke potrošnje in sinoči še novi družinski davek. Od vseh teh davkov je mogoče družinski davek smatrati še kot najbolj progresivne, ker obremenjuje direktne dohodek, medtem ko ostali davki enako obremenjujejo vse prebivalce, ne glede na višino njihovih dohodkov.

Novi davki so izzvali nezadovoljstvo, zlasti pa tudi strah med gospodarstveniki, ki po udarjajo, da bodo ti davki zmanjšali kupno moč, kar se bo odražalo na vsem gospodarskem položaju.

Tržaška policija je sporočila, da so med večeršnjimi delavskimi demonstracijami zaradi uvedbe posebnih občinskih taks na 12 predmetov široke potrošnje aretirali neko osebo, ki so jo proglasili kot odgovorno za »nasilje in upiranje policiji«. Ime aretirane niso sporočili. V policijskem poročilu so demonstracije označene kot »nedovoljne«. Policija obtožuje demonstrante, da so skušali »blokirati trolejbusni in tramvajski promet«.

V poročilu je tudi navedeno, da je policija »posredovala in razkropila demonstrante«. Demonstracije so trajale nad 4 ure.

Maršal Tito je sprejel podpredsednika indijske republike

Brioni, 24. jul. Predsednik republike Josip Broz-Tito je sprejel opolodne podpredsednika indijske republike dr. Servepali Radhakrishnana, ki ga je spremljal indijski veleposlanik v Jugoslaviji Bineel Radzan Sei, ter ga obdržal na kosilu. Sprejemu in kosilu sta prisostvovala tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović in generalni sekretar predsednika republike dr. Joža Vilfan.

Zagreb, 24. jul. Sinoči je bil v Jugoslovanski akademiji znanosti svečan sprejem na čast podpredsednika Indije Radhakrishnana. Sprejema se je udeležil med drugimi tudi predsednik izvršnega sveta LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić. Po sprejemu je imel Radhakrishnan zanimivo predavanje o Indiji. Davi je s posebnim letalom odpotoval v Pulj, od tam pa z motornim čolnom na Brione.

Sovražniki dobrih odnosov

Dunaj, 24. julija (Tanjug). Skupina poslancev Ljudske skupščine predložila tri interpelacije s skupnim ciljem onemogočanja razvoja dobrih sosednih odnosov z Jugoslavijo. V prvih dveh se zahteva preiskavo o usodi 29 (ubitih), odnosno 96 (odvedenih) nemških vojakov, avstrijskih državljanov in ustašev, ki so jih baje enote Jugoslovanske armade aretirale po sklenitvi premirja. Tretja interpelacija postavlja vprašanje, če slovenski rudnik svinca v Mežici plačuje Avstriji odškodnino za dozdevno kopanje rude v oknih na avstrijskem ozemlju.

Protijugoslovanska akcija poslancev Ljudske stranke soppada s postrežno protijugoslovansko kampanjo pronacističnega lista »Kleine Zeitung« iz Grada. Zaradi tega v političnih krogih na Dunaju opozarjajo, da je neodgovorna protijugoslovanska kampanja nekkih pronacističnih elementov dobila sedaj uradno podporo koroške frakcije Ljudske stranke.

Beograd, 24. jul. Novi avstrijski poslanik v Beogradu dr. Walter Wodak je izjavil diplomatskemu sodniku Jugopresa, da pripisuje Avstriji veliko važnost razvoju dobrih prijateljskih in sosedskih odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo. Z zadovoljstvom je ugotovil obstoj mnogih skupnih interesov obeh držav ter je podčrtal da bo vsa svoja prizadevanja usmeril na pospeševanje

Novi avstrijski poslanik o odnosih s FLRJ

Beograd, 24. jul. Novi avstrijski poslanik v Beogradu dr. Walter Wodak je izjavil diplomatskemu sodniku Jugopresa, da pripisuje Avstriji veliko važnost razvoju dobrih prijateljskih in sosedskih odnosov med Avstrijo in Jugoslavijo. Z zadovoljstvom je ugotovil obstoj mnogih skupnih interesov obeh držav ter je podčrtal da bo vsa svoja prizadevanja usmeril na pospeševanje

vanje avstrijsko-jugoslovanskih odnosov. »Oblike sodelovanja med obema državama« je izjavil, »so različne in se ustvarjajo na političnem, gospodarskem in kulturnem področju.« V nadaljnjem razgovoru je dr. Walter Wodak izjavil: »Medsebojno razumevanje potolajja, v katerem sta obe državi, vsekakor prispeva k utvrditvi že obstoječih zvez. V Avstriji je veliko razumevanje za položaj, v katerem se Jugoslavija bori za ohranitev svoje neodvisnosti. Tudi Avstrija se ni dosegla popolne neodvisnosti in prepričal sem se, da imajo v Jugoslaviji popolno razumevanje za položaj Avstrije in za njeno prizadevanje za čim prejšnjo sklenitev mirovne pogodbe in dokončanje okupacije.«

Poslanik dr. Wodak je nadalje naglasil, da obstojajo odlični pogoji za razvoj gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in Avstrijo, še prav posebno glede na to, da se gospodarstvo obeh držav medsebojno dopolnjujeta. Izrazil je upanje, da bo letošnja dobra žetev v Jugoslaviji omogočila izvoz kmetijskih pridelkov v Avstrijo, zlasti pa izvoz žvižinske krme, ki je Avstriji nujno potrebna. Jugoslavija pa je po drugi strani vsekakor zainteresirana na uvozu mnogih izdelkov avstrijske industrijske proizvodnje.

Na koncu je dr. Wodak še poudaril, da bo posvečal posebno pozornost tudi razvijanju dobrih kulturnih vezi.

Izjava ge. Roosevelt

Dunaj, 24. jul. (Tanjug) Ga. Roosevelt, ki je na obisku na Dunaju, je danes na tiskovni konferenci izjavila, da so jo v vseh deželah, ki jih je na potovanju obiskala, vprašali, kaj misli o dejavnosti McCarthyja in njegovega odbora v Ameriki. »Čeprav ne bi hotela o tem govoriti — je rekla ga. Roosevelt — vam vseeno lahko rečem, da njegove metode spominjajo na metode, ki sta jih uporabljala Hitler in Stalin.« Dejala je tudi, da ne more odobravati akcije Sing Man Rija, ki nima pravice preprečevati sklenitve in izvajanja premirja na Koreji.

Protokolarni obisk

Beograd, 24. julija (Tanjug): Novonimovani izredni in pooblašteni veleposlanik Sovjetske zveze v Jugoslaviji g. Vasilij Aleksejevič Valjkov je bil danes na protokolarnem obisku v državnem sekretariatu za zunanje zadeve.

Z današnjim dnevom — cencijski kruh

Z današnjim dnevom bodo ljubljanske pekarnice začele prodajati kruh iz bele 0g moke po 60 din, iz moke št. 2 pa po 50 din kilogram.

Da se cene kruha te postopoma znižujejo, so vzrok stare zaloge moke, ki so jo pekarnice nabavile po znatno višjih cenah. Tako je bil kruh iz 0g moke pred kratkim še po 70 din nato po 66 din in sefal je končno padla cena na 60 dinarjev.

zumeči kot sovjetsko odklonitev vabila na četverno konferenco ter pričakuje, da bo sovjetska vlada vseno sprejela povabilo, vendar ob posebnih pogojih.

Opozicijska socialno-demokratska stranka meni, da bi imela sovjetska odklonitev vabila treh zahodnih velešil velike posledice. Opozicija meni, da je treba vzroke event. sovjetskega negativnega stališča do četverne konference iskati v sklepih washingtonske konference, ki so izglede za sporazum z Vzhodom vskladili z Adenauerjevimi volilnimi interesi. Socialni demokrati menijo, da za Sovjetsko zvezo tudi ne bo sprejemljiva vključitev Nemčije v integralno Evropo.

Ob koncu »Pravda« poudarja, da washingtonska konferenca kaže, »da nihče več ne more zanikati nujne potrebe rešitve nujnih mednarodnih problemov s pogajanjimi. Hkrati sta washingtonska konferenca in sporočilo, ki je bilo njej objavljeno, dokaz o velikih zaprekih, ki so še na poti rešitvi teh problemov s stvarnim sporazumom med zainteresiranimi državami.«

Trije britanski listi poudarjajo potrebo sklicanja šefov držav štirih velesil v skladu s predlogi, ki jih je dal sir Winston Churchill 11. maja. Laburistični »Daily Herald« piše, da je večeršnji članek »Pravde« zadal smrtni udarec zahodnim predlogom za konferenco zunanjih ministrov štirih velesil. »Povabiti Rusijo na četverno konferenco brez pripravljene dnevnega reda — piše »Daily Herald« — bi ustvarilo vzračje zaupanja in sodelovanja. Inicijativa bi morala priti s strani Vel. Britanije, kjer ima Churchillov načrt že podporo vse države.«

»Daily Telegraph« piše, da je v teku razpravljanje, če bi lahko »aka druga konferenca razen konference šefov držav ustvarila pogoje za proučitev ruskega stališča.« Kakršnen koli naj bi bil odgovor na predloge za konferenco zunanjih ministrov štirih velesil, ne dovoljujemo, da bi se pri tem

Pred Gorenjskim sejmom v Kranju

V okviru sejma — tekmovanje slovenskih izložbenih aranžerjev

Ceprav je bilo v preteklih letih prirejenih v Kranju več gospodarskih razstav, letošnji Gospodarski sejem presega vse dosedanje prireditve, tako po številu razstavljalcev, kot po obsegu razstavnih prostorov in pestrosti razstavljenega blaga. Prireditelj sejma so gospodarske zbornice radovljanskega in kranjskega okraja. Sejem začne 31. julija in bo zaključen 10. avgusta.

Lansko leto se je gospodarske razstave udeležilo 134 razstavljalcev, letos pa bo razstavljalo svoje proizvode 170

razstavljalca industrija na 722. obrt na 588, trgovina na debelo na 287 m² itd.

V okviru sejma bodo prirejene še štiri posebne razstave in več kulturnih in športnih prireditev. Gostinska zbornica v Kranju bo pripravila kulinarčno razstavo, Turistično društvo v Kranju bo, v sodelovanju z ostalimi turističnimi društvi na Gorenjskem, priredilo turistično razstavo, trgovsko podjetje Oskrba zahtuje zveze v Kranju bo na 300 m² razkazalo našim kmetovalcem domače in inozemske kmetijske stroje, Direkcija za komunali dejavnost v Kranju pa bo uredila na vrtu pred razstavnimi prostori poseben paviljon.

Od ostalih prireditev bo zanimivejši dogodek tekmovanje slovenskih izložbenih aran-

bo v sejemskih dneh svečana otvoritev nove tovarne čevljev »Planika« v Kranju.

Sejemski prostori bodo v osnovni sobi in II. gimnaziji v Kranju torej prav tam, kjer je bila lansko leto gospodarska razstava.

Gorenjski sejem bo sicer lokalna prireditev, vendar bo za vse naše gospodarstvo zelo pomemben iz dveh razlogov. Prvič zato, ker bo vsakemu obiskovalcu dal verno sliko gospodarskega razvoja v tem delu naše domovine, drugič pa zato, ker bodo na tem sejm razstavljala svoje proizvode podjetja, ki predstavljajo jedro industrije v dotični proizvodni panogi.

—s.

»Galeb« na obisku v Gričji

Atene, 24. julija. Solska ladja »Galeb« je prispela danes ob 10. dopoldne v prejško luko. Ko je plula v luko, so z ladje pozdravili z zastavo in topovskimi streli grško mornarico. Na pozdrav je odgovorila s stre-

VRATA 1.-2. 8. 1953

li grška pomorska sila. Ko se je ladja zadržala, so prišli nanjo na uradni obisk zastopnik grške komande južnogrejskega sektorja in zastopniki pomorske divizije britanskega sredozemskega brodogojstva, ki je pod poveljstvom admirala Mountbatena od 21. t. m. na obisku v Gričji. Zatem je komandant »Galeb« obiskal komandanta pirske luke, komandanta pomorske sole, komandanta južnogrejskega sektorja ter jugoslovanskega veleposlanika v Atenah Radoša Jovanovića. Komandant »Galeb« je nato skup-

no z jugoslovanskim vojaškim atašejem v Gričji polkovnikom Radovanom Vojvodićem obiskal načelnika generalnega štaba v. ceadmiral L. Pasa. Popoldne so komandanti grške mornarice vrtili obisk na »Galeb«, jugoslovanski pomorski gojenci pa si ogledali Akropolis in Atene.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Beograd, 24. julija. Skupina ameriških javnih delavcev protestantske organizacije »Peter Nadsen«, ki je včeraj prispela v Beograd, je davi obiskala patriarha srbske pravoslavne cerkve Vikenta ja Prodanova. V enournem razgovoru so se ameriški javni delavci zanimali za svobodno izvrševanje verskih obredov v Jugoslaviji, za odnos med cerkvijo in državo ter za šolanje duhovnega naraščanja.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Beograd, 24. julija. Skupina ameriških javnih delavcev protestantske organizacije »Peter Nadsen«, ki je včeraj prispela v Beograd, je davi obiskala patriarha srbske pravoslavne cerkve Vikenta ja Prodanova. V enournem razgovoru so se ameriški javni delavci zanimali za svobodno izvrševanje verskih obredov v Jugoslaviji, za odnos med cerkvijo in državo ter za šolanje duhovnega naraščanja.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Ob 10. dopoldne so ameriškim javnim delavcem priredili sprejem v klubu Zveze književnikov FLRJ. Tu so imeli priložnost postavljati vprašanja našim državnim, sindikalnim in vojaškim voditeljem o gospodarskih in družinskih problemih v Jugoslaviji. Na njihova vprašanja so odgovarjali Branko Draško-vič, načelnik sekretariata za inozemske zadeve Kiro Gligorov, namestnik direktorja zveznega zavoda za planiranje generalmajor Djuro Lončarevič, Norbert Veber in Milan Slanič, sekretarja centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, ter inž. Vojin Popović, predsednik Zadrzne zveze Srbije. V dnevornem razgovoru je bilo postavljenih največ vprašanj s področja gospodarskega planiranja, delavskega samoupravljanja, zadrževanja gibanja in o borbi Jugoslavije za nacionalno neodvisnost. Jutri bo prirejen še en tak razgovor.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Popoldne so ameriški javni delavci obiskali dve kmečki delovni zadrugi v Sremu.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Na ta način bi lahko ljubljanska mlekarna zbrala v svojem naravnem zaledju večje količine mleka, kar bi znižalo stroške in izboljšalo kakovost mleka. Tehnična oprema: Lahko rečemo, da bi odpravili največ pomanjkljivosti, če bi opremili s hladilnimi napravami zbiralnice.

Na proslavi priključitve Primorske se bodo zbrali tudi borci prekomorskih brigad

Postojna, 24. jul. V zvezi s pripravami za proslavo priključitve Slovenskega Primorja so se sestali včeraj v Postojni bivši borci prekomorskih brigad, da se dogovore o sodelovanju na tej proslavi. Prišli so delegati iz Tolmina, Sežane, Gorice, Ajdovščine, Koprna in Postojne. Pod vodstvom polkovnika Kodriča, podpolkovnika Bognarja in kapetana Bončiče so ustanovili poseben odbor, ki bo poskrbel da se zberejo na tej proslavi vsi nekdanji borci prekomorskih brigad. Naloga odbora je hkrati, napraviti popis vseh borcev in zbrati dokumente o življenju, delu, uspehih in zmagah prekomorskih brigad.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V sепtembru bo plenarno zasedanje zastopnikov jugoslovanskih mest

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Zagreb, 24. julija. Ob koncu septembra bo v Mariboru plenarno zasedanje stalne konferencie mest FLRJ. Ta sklep je bil sprejet na sestanku predsedništva organizacije mest, ki je bil včeraj v Zagrebu. Na plenarnem zasedanju v Mariboru bodo razpravljali o problemu samoupravljanja v me-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

stih in o stanju samouprav v večih mestih in manjših središčih. Razpravljali bodo tudi o stanovanjskem vprašanju in s tem v zvezi o novih predpisih, ki se pripravljajo.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Po izjavi podpredsednika stalne konferencie mest Večeslava Holjevca je dostoj vstoplo v organizacijo največ mest in mestnih občin iz Hrvatske in Srbije.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Na večeršnjem sestanku predsedništva v Zagrebu so razpravljali tudi o sodelovanju jugoslovanskih zastopnikov na nedavnem mednarodnem kongresu mest na Dunaju. Na zasedanju tudi zastopniki mest iz nekaterih sosednjih držav.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

turni spored in organizirali lokalno razstavo osvobodilne borbe. Večja počastitev dneva vstaje je bila tudi pri Treh žeblihi na Pohorju, na kraju, kjer je junako padel legendarni Pohorski bataljon. Tu se je zbralo več partizanskih patrolj in mnogo starih borcev ter številni svojci padlih borcev Pohorskega bataljona.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ptujskem okraju so poleg krajevnih proslav, ki sta jih organizirala SZDL in ZB, tri glavne partizanske patrolje obiskale skoraj vse kraje in postojanke iz narodnoosvobodilne vojne, med drugim kurirsko postajo pod Bočem, mnogo bunkerjev, spomenikov borcem in talcem in kraje, kjer so bile med okupacijo večje konferencie Osvobodilne fronte. Med večjimi krajevnimi proslavami so bile proslave v Majšperku, Kidričevem, na Hajdini, v Cirkulanah in na Borlu, kjer je imel okupator koncentracijsko taborišče. Vse patrolje so se zdru-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

žile v Ptuj, kjer je bila proslava v Ljudskem vrtu s partizanskim kresovanjem. Izredno mnogo ljudi je v Ptuj obiskalo mestno pokopališče in se poklonilo na grobu narodnega heroja Joža Lacka.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ljutomerskem in soboškem okraju je prav tako več patrolj na svojih pohodih ob številni udeležbi prebivalstva počastilo zgodovinske kraje in spomenike. V mnogih občinah so imeli občinski odbori slavoslovne seje. Patrolje starih borcev iz NOV, ki so krenile iz obmejnih krajev Cepincev, Kramarovec in Pinc pri Lendavi, so v večjih krajih priredile zborovanja in skupno z

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

vaščani proslavile Dan vstaje. Posebna patrolja je šla v Nedeljico, kjer so ob številni udeležbi ljudstva odkrili lep spomenik na grobu narodnega heroja Stefana Kovača. Na odkritje spomenika so prišli ljudje iz vseh prekmurskih krajev, da tudi pri tej priliki počaste spomin neustrašnega prekmurskega revolucionarja. Odkritju spomenika je prisostvoval tudi revolucionarni sodelavec in tovariš Stefana Kovača, ljudski poslanec in pisatelj Miško Kranjec. Ponekod so kulturna in prosvetna društva v proslavo dneva vstaje priredila akademije z izbranim spredom, tako v Lendavi, Soboti, Kuzmi in drugod. V Bogojini so proslavo združili z občinskimi dnevnimi, ki bo to nedeljo. Lepo proslavo sta priredili SZDL in ZB tudi v Radencih in Apačah, kjer je bila prestra kulturna akademija. —ž—

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Patrolje bivših borcev so obiskale postojanke iz narodnoosvobodilne vojne — Počastitev spomina narodnega heroja Jožeta Lacka — V Nedeljici so odkrili spomenik narodnemu heroju Stefanu Kovaču

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Maribor, 24. jul. Tudi v severnovzhodni Sloveniji sta SZDL in Zveza borcev po vseh okrajih priredili ob številni udeležbi delovnega ljudstva slavoslovne proslave dneva vstaje. Kakor lani je tudi letos več partizanskih patrolj obiskalo na svojih pohodih znane partizanske kraje, kjer so partizanski borci v prijetnem razgovoru z domačimi ubujali spomine na najtežja leta in na borbe, ki jih je ljudstvo, povezano z osvobodilnim gibanjem, bojevalo z okupatorjem.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Poleg glavnih proslav v Mariboru in proslav na posameznih mestnih terenih, o čemer smo že poročali, je bila v okoliškem okraju največja proslava v znani partizanski vasi Planič nad Framom, ki so se je udeležili občinski odbori Zveze borcev iz Frama, Goranje, Polskave, Rač, Slivnice, Hoč in Pragerskega, poleg njih pa še delavci iz nekaterih mariborskih tovarn. V Planiči so za proslavo priredili lep kul-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

turni spored in organizirali lokalno razstavo osvobodilne borbe. Večja počastitev dneva vstaje je bila tudi pri Treh žeblihi na Pohorju, na kraju, kjer je junako padel legendarni Pohorski bataljon. Tu se je zbralo več partizanskih patrolj in mnogo starih borcev ter številni svojci padlih borcev Pohorskega bataljona.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ptujskem okraju so poleg krajevnih proslav, ki sta jih organizirala SZDL in ZB, tri glavne partizanske patrolje obiskale skoraj vse kraje in postojanke iz narodnoosvobodilne vojne, med drugim kurirsko postajo pod Bočem, mnogo bunkerjev, spomenikov borcem in talcem in kraje, kjer so bile med okupacijo večje konferencie Osvobodilne fronte. Med večjimi krajevnimi proslavami so bile proslave v Majšperku, Kidričevem, na Hajdini, v Cirkulanah in na Borlu, kjer je imel okupator koncentracijsko taborišče. Vse patrolje so se zdru-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

žile v Ptuj, kjer je bila proslava v Ljudskem vrtu s partizanskim kresovanjem. Izredno mnogo ljudi je v Ptuj obiskalo mestno pokopališče in se poklonilo na grobu narodnega heroja Joža Lacka.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ljutomerskem in soboškem okraju je prav tako več patrolj na svojih pohodih ob številni udeležbi prebivalstva počastilo zgodovinske kraje in spomenike. V mnogih občinah so imeli občinski odbori slavoslovne seje. Patrolje starih borcev iz NOV, ki so krenile iz obmejnih krajev Cepincev, Kramarovec in Pinc pri Lendavi, so v večjih krajih priredile zborovanja in skupno z

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

vaščani proslavile Dan vstaje. Posebna patrolja je šla v Nedeljico, kjer so ob številni udeležbi ljudstva odkrili lep spomenik na grobu narodnega heroja Stefana Kovača. Na odkritje spomenika so prišli ljudje iz vseh prekmurskih krajev, da tudi pri tej priliki počaste spomin neustrašnega prekmurskega revolucionarja. Odkritju spomenika je prisostvoval tudi revolucionarni sodelavec in tovariš Stefana Kovača, ljudski poslanec in pisatelj Miško Kranjec. Ponekod so kulturna in prosvetna društva v proslavo dneva vstaje priredila akademije z izbranim spredom, tako v Lendavi, Soboti, Kuzmi in drugod. V Bogojini so proslavo združili z občinskimi dnevnimi, ki bo to nedeljo. Lepo proslavo sta priredili SZDL in ZB tudi v Radencih in Apačah, kjer je bila prestra kulturna akademija. —ž—

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Patrolje bivših borcev so obiskale postojanke iz narodnoosvobodilne vojne — Počastitev spomina narodnega heroja Jožeta Lacka — V Nedeljici so odkrili spomenik narodnemu heroju Stefanu Kovaču

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Maribor, 24. jul. Tudi v severnovzhodni Sloveniji sta SZDL in Zveza borcev po vseh okrajih priredili ob številni udeležbi delovnega ljudstva slavoslovne proslave dneva vstaje. Kakor lani je tudi letos več partizanskih patrolj obiskalo na svojih pohodih znane partizanske kraje, kjer so partizanski borci v prijetnem razgovoru z domačimi ubujali spomine na najtežja leta in na borbe, ki jih je ljudstvo, povezano z osvobodilnim gibanjem, bojevalo z okupatorjem.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Poleg glavnih proslav v Mariboru in proslav na posameznih mestnih terenih, o čemer smo že poročali, je bila v okoliškem okraju največja proslava v znani partizanski vasi Planič nad Framom, ki so se je udeležili občinski odbori Zveze borcev iz Frama, Goranje, Polskave, Rač, Slivnice, Hoč in Pragerskega, poleg njih pa še delavci iz nekaterih mariborskih tovarn. V Planiči so za proslavo priredili lep kul-

Dan vstaje so proslavili tudi po vsej severnovzhodni Sloveniji

Patrolje bivših borcev so obiskale postojanke iz narodnoosvobodilne vojne — Počastitev spomina narodnega heroja Jožeta Lacka — V Nedeljici so odkrili spomenik narodnemu heroju Stefanu Kovaču

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Maribor, 24. jul. Tudi v severnovzhodni Sloveniji sta SZDL in Zveza borcev po vseh okrajih priredili ob številni udeležbi delovnega ljudstva slavoslovne proslave dneva vstaje. Kakor lani je tudi letos več partizanskih patrolj obiskalo na svojih pohodih znane partizanske kraje, kjer so partizanski borci v prijetnem razgovoru z domačimi ubujali spomine na najtežja leta in na borbe, ki jih je ljudstvo, povezano z osvobodilnim gibanjem, bojevalo z okupatorjem.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Poleg glavnih proslav v Mariboru in proslav na posameznih mestnih terenih, o čemer smo že poročali, je bila v okoliškem okraju največja proslava v znani partizanski vasi Planič nad Framom, ki so se je udeležili občinski odbori Zveze borcev iz Frama, Goranje, Polskave, Rač, Slivnice, Hoč in Pragerskega, poleg njih pa še delavci iz nekaterih mariborskih tovarn. V Planiči so za proslavo priredili lep kul-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

turni spored in organizirali lokalno razstavo osvobodilne borbe. Večja počastitev dneva vstaje je bila tudi pri Treh žeblihi na Pohorju, na kraju, kjer je junako padel legendarni Pohorski bataljon. Tu se je zbralo več partizanskih patrolj in mnogo starih borcev ter številni svojci padlih borcev Pohorskega bataljona.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ptujskem okraju so poleg krajevnih proslav, ki sta jih organizirala SZDL in ZB, tri glavne partizanske patrolje obiskale skoraj vse kraje in postojanke iz narodnoosvobodilne vojne, med drugim kurirsko postajo pod Bočem, mnogo bunkerjev, spomenikov borcem in talcem in kraje, kjer so bile med okupacijo večje konferencie Osvobodilne fronte. Med večjimi krajevnimi proslavami so bile proslave v Majšperku, Kidričevem, na Hajdini, v Cirkulanah in na Borlu, kjer je imel okupator koncentracijsko taborišče. Vse patrolje so se zdru-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

žile v Ptuj, kjer je bila proslava v Ljudskem vrtu s partizanskim kresovanjem. Izredno mnogo ljudi je v Ptuj obiskalo mestno pokopališče in se poklonilo na grobu narodnega heroja Joža Lacka.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ljutomerskem in soboškem okraju je prav tako več patrolj na svojih pohodih ob številni udeležbi prebivalstva počastilo zgodovinske kraje in spomenike. V mnogih občinah so imeli občinski odbori slavoslovne seje. Patrolje starih borcev iz NOV, ki so krenile iz obmejnih krajev Cepincev, Kramarovec in Pinc pri Lendavi, so v večjih krajih priredile zborovanja in skupno z

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

vaščani proslavile Dan vstaje. Posebna patrolja je šla v Nedeljico, kjer so ob številni udeležbi ljudstva odkrili lep spomenik na grobu narodnega heroja Stefana Kovača. Na odkritje spomenika so prišli ljudje iz vseh prekmurskih krajev, da tudi pri tej priliki počaste spomin neustrašnega prekmurskega revolucionarja. Odkritju spomenika je prisostvoval tudi revolucionarni sodelavec in tovariš Stefana Kovača, ljudski poslanec in pisatelj Miško Kranjec. Ponekod so kulturna in prosvetna društva v proslavo dneva vstaje priredila akademije z izbranim spredom, tako v Lendavi, Soboti, Kuzmi in drugod. V Bogojini so proslavo združili z občinskimi dnevnimi, ki bo to nedeljo. Lepo proslavo sta priredili SZDL in ZB tudi v Radencih in Apačah, kjer je bila prestra kulturna akademija. —ž—

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Patrolje bivših borcev so obiskale postojanke iz narodnoosvobodilne vojne — Počastitev spomina narodnega heroja Jožeta Lacka — V Nedeljici so odkrili spomenik narodnemu heroju Stefanu Kovaču

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Maribor, 24. jul. Tudi v severnovzhodni Sloveniji sta SZDL in Zveza borcev po vseh okrajih priredili ob številni udeležbi delovnega ljudstva slavoslovne proslave dneva vstaje. Kakor lani je tudi letos več partizanskih patrolj obiskalo na svojih pohodih znane partizanske kraje, kjer so partizanski borci v prijetnem razgovoru z domačimi ubujali spomine na najtežja leta in na borbe, ki jih je ljudstvo, povezano z osvobodilnim gibanjem, bojevalo z okupatorjem.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Poleg glavnih proslav v Mariboru in proslav na posameznih mestnih terenih, o čemer smo že poročali, je bila v okoliškem okraju največja proslava v znani partizanski vasi Planič nad Framom, ki so se je udeležili občinski odbori Zveze borcev iz Frama, Goranje, Polskave, Rač, Slivnice, Hoč in Pragerskega, poleg njih pa še delavci iz nekaterih mariborskih tovarn. V Planiči so za proslavo priredili lep kul-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

turni spored in organizirali lokalno razstavo osvobodilne borbe. Večja počastitev dneva vstaje je bila tudi pri Treh žeblihi na Pohorju, na kraju, kjer je junako padel legendarni Pohorski bataljon. Tu se je zbralo več partizanskih patrolj in mnogo starih borcev ter številni svojci padlih borcev Pohorskega bataljona.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ptujskem okraju so poleg krajevnih proslav, ki sta jih organizirala SZDL in ZB, tri glavne partizanske patrolje obiskale skoraj vse kraje in postojanke iz narodnoosvobodilne vojne, med drugim kurirsko postajo pod Bočem, mnogo bunkerjev, spomenikov borcem in talcem in kraje, kjer so bile med okupacijo večje konferencie Osvobodilne fronte. Med večjimi krajevnimi proslavami so bile proslave v Majšperku, Kidričevem, na Hajdini, v Cirkulanah in na Borlu, kjer je imel okupator koncentracijsko taborišče. Vse patrolje so se zdru-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

žile v Ptuj, kjer je bila proslava v Ljudskem vrtu s partizanskim kresovanjem. Izredno mnogo ljudi je v Ptuj obiskalo mestno pokopališče in se poklonilo na grobu narodnega heroja Joža Lacka.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ljutomerskem in soboškem okraju je prav tako več patrolj na svojih pohodih ob številni udeležbi prebivalstva počastilo zgodovinske kraje in spomenike. V mnogih občinah so imeli občinski odbori slavoslovne seje. Patrolje starih borcev iz NOV, ki so krenile iz obmejnih krajev Cepincev, Kramarovec in Pinc pri Lendavi, so v večjih krajih priredile zborovanja in skupno z

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

vaščani proslavile Dan vstaje. Posebna patrolja je šla v Nedeljico, kjer so ob številni udeležbi ljudstva odkrili lep spomenik na grobu narodnega heroja Stefana Kovača. Na odkritje spomenika so prišli ljudje iz vseh prekmurskih krajev, da tudi pri tej priliki počaste spomin neustrašnega prekmurskega revolucionarja. Odkritju spomenika je prisostvoval tudi revolucionarni sodelavec in tovariš Stefana Kovača, ljudski poslanec in pisatelj Miško Kranjec. Ponekod so kulturna in prosvetna društva v proslavo dneva vstaje priredila akademije z izbranim spredom, tako v Lendavi, Soboti, Kuzmi in drugod. V Bogojini so proslavo združili z občinskimi dnevnimi, ki bo to nedeljo. Lepo proslavo sta priredili SZDL in ZB tudi v Radencih in Apačah, kjer je bila prestra kulturna akademija. —ž—

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Patrolje bivših borcev so obiskale postojanke iz narodnoosvobodilne vojne — Počastitev spomina narodnega heroja Jožeta Lacka — V Nedeljici so odkrili spomenik narodnemu heroju Stefanu Kovaču

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Maribor, 24. jul. Tudi v severnovzhodni Sloveniji sta SZDL in Zveza borcev po vseh okrajih priredili ob številni udeležbi delovnega ljudstva slavoslovne proslave dneva vstaje. Kakor lani je tudi letos več partizanskih patrolj obiskalo na svojih pohodih znane partizanske kraje, kjer so partizanski borci v prijetnem razgovoru z domačimi ubujali spomine na najtežja leta in na borbe, ki jih je ljudstvo, povezano z osvobodilnim gibanjem, bojevalo z okupatorjem.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

Poleg glavnih proslav v Mariboru in proslav na posameznih mestnih terenih, o čemer smo že poročali, je bila v okoliškem okraju največja proslava v znani partizanski vasi Planič nad Framom, ki so se je udeležili občinski odbori Zveze borcev iz Frama, Goranje, Polskave, Rač, Slivnice, Hoč in Pragerskega, poleg njih pa še delavci iz nekaterih mariborskih tovarn. V Planiči so za proslavo priredili lep kul-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

turni spored in organizirali lokalno razstavo osvobodilne borbe. Večja počastitev dneva vstaje je bila tudi pri Treh žeblihi na Pohorju, na kraju, kjer je junako padel legendarni Pohorski bataljon. Tu se je zbralo več partizanskih patrolj in mnogo starih borcev ter številni svojci padlih borcev Pohorskega bataljona.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ptujskem okraju so poleg krajevnih proslav, ki sta jih organizirala SZDL in ZB, tri glavne partizanske patrolje obiskale skoraj vse kraje in postojanke iz narodnoosvobodilne vojne, med drugim kurirsko postajo pod Bočem, mnogo bunkerjev, spomenikov borcem in talcem in kraje, kjer so bile med okupacijo večje konferencie Osvobodilne fronte. Med večjimi krajevnimi proslavami so bile proslave v Majšperku, Kidričevem, na Hajdini, v Cirkulanah in na Borlu, kjer je imel okupator koncentracijsko taborišče. Vse patrolje so se zdru-

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

žile v Ptuj, kjer je bila proslava v Ljudskem vrtu s partizanskim kresovanjem. Izredno mnogo ljudi je v Ptuj obiskalo mestno pokopališče in se poklonilo na grobu narodnega heroja Joža Lacka.

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

V ljutomerskem in soboškem okraju je prav tako več patrolj na svojih pohodih ob številni udeležbi prebivalstva počastilo zgodovinske kraje in spomenike. V mnogih občinah so imeli občinski odbori slavoslovne seje. Patrolje starih borcev iz NOV, ki so krenile iz obmejnih krajev Cepincev, Kramarovec in Pinc pri Lendavi, so v večjih krajih priredile zborovanja in skupno z

Obisk ameriških javnih delavcev v Beogradu

vaščani proslavile Dan vstaje. Posebna patrolja je šla v Nedeljico, kjer so ob številni udeležbi ljudstva odkrili lep spomenik na grobu narodnega heroja Stefana Kovača.

Originalna zamisel za zboljšanje kmetijstva v sežanskem okraju

V soboto, 18. julija, je zasedala sežanska okrajna skupščina istovčasno z zborom proizvajalcev. Med najvažnejše ukrepe okrajne ljudske skupščine spada vsakekor sprejetje predloga okrajnega gospodarstva sveta o razpisu natečaja za dodeljevanje nagrad v sadjarstvu, vinogradništvu in živinoreji. Po ugotovitvah ekonomsko-družbene analize je v sežanskem okraju še mnogo zemlje neizkoriščane. Znatne površine pašnikov in travnikov bi se dale spremeniti v donosne vinograde in sadovnjake. Takih površin je veliko zlasti na področju slovenske Istre in v Brkinih. Kritično je takisto stanje živinoreje v okraju. Z dvigom kmetijstva bo rešen temeljni problem pasivnosti. Zavedajo se tega dejstva, je okrajna skupščina na svojem zadnjem zasedanju živahno obravnavala

Okrajna skupščina je odobrila 2.510.000 din nagrad za natečaj v izboljševanju vinogradništva, sadjarstva in živinoreje

omenjeni predlog gospodarstva sveta in odločila, da se razpiše v okraju nagradni tečaj za izboljšanje sedanega stanja v kmetijstvu. Natečaja se lahko udeležijo poleg državnih kmetijskih posesti in kmetijskih delovnih zadrug tudi posamezni zasebni lastniki gospodarstev in skupine manjših gospodarstev. Slednji naj bi po načrtu tega natečaja o skupinski združitvi sklenili pisno pogodbo, ki naj bi določala medsebojne odnose in notranjo organizacijo. Istovčasno naj bi skupina izvoila iz svoje sredine predstavnika, ki bi v natečaju obvezno zastopal skupino. Tako združitve privlačnih kmetijskih gospodarstev v skupino se prizna samo za udeležbo pri natečaju v kmetijskih strokah vinogradništva in sadjarstva in ni obvezna za trajno skupno obdelovanje in izkoriščanje vinogradov in sadovnjakov ter se po končanem natečaju skupnost lahko razide.

Priloge natečaja je določen za 1. oktober 1953 in se konča 30. novembra 1954. Gospodarstva, ki se bodo natečaja udeležila, morajo vložiti pisno prijavo komisiji za izvajanje natečaja, ki se ustanovi pri gospodarskem svetu OLO v Sežani, najpozneje do 30. novembra 1953.

Podružnice in izpostave zavodov za socialno zavarovanje

Nov odlok Zveznega izvršnega sveta prinaša določbe o organizaciji socialnega zavarovanja v okrajih in mestih. Odlok določa, da lahko okrajni in mestni zavodi za socialno zavarovanje ustanovljajo svoje podružnice in izpostave za posamezna območja in kraje, oziroma za posamezna večja podjetja in ustanove. Podružnice, ki so nova organizacijska oblika, se lahko ustanovijo za območje ene ali več občin, ni pa rešeno, da bi se njihovo območje malo niemati z območjem občin. Izpostave se ustanovijo za posamezne kraje ali naselja, ali pa za posamezna večja podjetja, oziroma ustanove. Podružnice upravljalci sami zavarovani, ki izpolnjujejo sklopi družnice. Skupščina izvoli nato iz vrste sredine izvršni odbor, po potrebi pa se druge odbore za posamezne namene zavarovanja. Redno poslovanje podružnic vodi upravnik. Pri upravi izpostav pa sodelujejo zavarovanci tako, da izvršijo odbor zavarovancev pri izpostavi. Redno poslovanje izpostave vodi svet. Izpostavi podružnice in izpostave določa statut okrajnega zavoda za socialno zavarovanje.

Prihod angleških rudarjev v Jugoslavijo

Nave tabornjeje Mednarodne zveze socialistične mladine, ki bo v Zadru, bo 28. julija prišlo med drugim tudi pet angleških rudarjev, ki jih bo vodil g. A. Machen, član izvršnega odbora sindikata angleških rudarjev (Jugopres).

Preteklo nedeljo je proslavilo radovljiško gasilsko društvo 70-letnico obstoja. Ustanovljeno je bilo leta 1883 kot tretje na Goroskem.

Članom Prešernove družbe

Vsak član lahko naroči tam, kjer se je vpisal v Prešernovo družbo, vezavo vseh ali posameznih knjig in sicer v polplatno ali v platno. Doplačilo za vezavo kolektarja v polplatno je 100 din, v platno 200 din, za vsako izmed ostalih knjig pa v polplatno 80 din in v platno 160 din. Naročila sprejemajo poverjeniki in knjigarne do 1. septembra t. l. Glavni odbor PREŠERNOVE DRUŽBE

Pismo z Raba

Pogovor v vlakcu
Poslavljanje, je zadnja naročila, vzklikanje, mahanje rok in že zapuška brzovlak ljubljansko postaja, da nas popelje do Pirke, kjer bomo prestopili na izletniški vlak in se z njim odpeljali na Reko. Za nami je mesto, za nami so prašne ulice, z obeh strani vlaka pa se vije zelena preproga polj in travnikov, ki neprenehoma spreminjajo svoje pestro lice. Poslušam enakomerno udarce koles, druga za drugo odpadajo od mene — človek bi dejal — ljubljanske misli. Pričenjam opozovati sopotnike. Večinoma ljudje iz drugih republik, Slovencev nas je bolj malo. Na hodniku stoji praznično oblečen možak, poleg njega popolnoma novi okovani kovčki in razne torbe, katerih pri nas nismo vajeni videti. Pri obnu dekl okroglih lic in z lasmi, sptimi v okroglih rep. Aha, si mislim, dva Francoza, ki se peljeta na naše morje. — Ko sem sredi pogovora s sosedo o kupcu, mi možak nenačrtno brez besed ponudi cigareto. Na moje veliko veselje se izkaže, da mož ni nikak Francoz, pač pa Slovenec iz Vipave, gospo-

dična poleg njega pa njegova hčerka. Iz Belgije, kamor je odšel davno pred začetkom vojne s trezubom za krubom, prihaja po 23 letih prvič na obisk v domovino. V Belgiji se mu je rodila hčerka, ki zdaj prvič vidi rojstno deželo svojega očeta. Dekle se kar dobro govori slovensko, čeprav se je rodila in končala gimnazijo v Belgiji. Na tujem govornem doma med seboj slovensko. — Po 23 letih torej spet vidite domače kraje, gotovo vam je mehko pri srcu, pobaram moža. Ni mi mogel odgovoriti, solze, ki so se mu zalesketale v obeh pa so mu povedale več kot vse besede. — Vprašujem ga to in ono o življenju v Belgiji. Zanima me predvsem, kako so se Slovenci znašli tam zunaj. — Kar dobro živimo, toda kaj, ko smo tam navzlic vsemu — tujci. Vse naše srce je v domovini, naše korenine so še vedno tu, mi odgovori. V teh besedah začutim vso tragičnost naših primorskih izselencev, ki so morali nekoč po svetu za krubom, ker ga nenasitni tujec, ki je tedaj gospodaril v teh krajih, ni imel zanje. V tujini so njihova čustva nihala med novy in

PISMA UREDNIŠTVU

VATIKAN IZKORIŠČA BOLEZEN STEPINCA ZA NOVE NAPADE NA NAŠO DRŽAVO

V zadnjem čas je del ameriškega in evropskega katoliškega tiska začel spet povečati precej svoje prostora Stepincu. Ti listi mnogo pišejo o njegovi bolezni in jo pri tem povezujejo s svojo staro traditijo o »pregnanju vere in duhovščine v Jugoslaviji. Pisanje teh časopisov, ki med seboj kar tekmujejo v tem, kdo bo Stepinca proglasil za večjega »mučenika«, nas Jugoslovancev prav nič ne preseneča. Navadili smo se že tega, da se napadi vatičanske propagande na Jugoslavijo stopnjujejo zlasti takrat, kadar naša država doseže kakšen večji mednarodni uspeh. Cilj sedanjega kampanje Vatikana proti Jugoslaviji je očitno zmanjšati ugled, ki ga je Jugoslavija pridobila zaradi svoje doledne miro-ljubne politike in zaradi svojih prizadevanj za udržitve miru na Balkanu. Mednarodni reakciji — katere glasnik je Vatikan vedno bil — očitno tudi ni všeč, da je naša država dobila povabilo, naj pošlje v Washington svojo vojaško delegacijo na razgovore o bodočem sodelovanju med Jugoslavijo in tremi zahodnimi državami. Izgleda da »sveti oče« in njegovi kardinali se vedno gojijo upanje, da bodo s svojo propagando prepričali prijateljsko sodelovanje med našo državo in vsemi miro-ljubnimi državami sveta. Pogledajmo kaj vse so v zadnjih dneh napisali o Stepincu bolezni nekateri tujki katoliški listi. Vatičanski »Osvetovator Romano« je nedavno objavil članek, v katerem trdi, da se je bolezen kardinala Stepinca v zadnjem času zelo poslabšala, na koncu pa ugotavlja, da je poslabšanje bolezni nastopilo »zaradi omejenega gibanja in pomanjkanja hrane, ki bi bila potrebna za njegovo ozdravljenje«. Ameriški katoliški list Florida Catholic pa je »še bolj poudčen o zdravstvenem stanju Stepinca«. Pred dnevi je zapisal, da je izvedel iz »dobro obvečenih illegalnih krogov« v Jugoslaviji, da

je zdravstveno stanje Stepinca tako kritično, da sta njegova življenja ali smrt odvisna od uspeha ali neuspeha ameriških katolikov, da mu takoj pošljejo zdravniške specialiste.

Urednik tega lista je tudi zabaval takojšnjo intervencijo predsednika Eisenhowerja in zunanjega ministra Dullesja, »ki naj uporabita vsa sredstva, ki so jim na razpolago, da bi se rešilo življenje tega velikega verskega borca«.

Mislimo, da takemu pisanju nekaterih katoliških listov niso potrebni nobeni komentariji. Omenim naj samo še to, da so nekateri italijanski listi pred dnevi objavili vest, da je Stepinac že mrtev.

Nihče ne gleda na versko prepričanje, ki ljubi resnico, se ne more strinjati s takim neogovornim in klevečarskim pisanjem katoliškega tiska na zabodu. Po znani izjavi mariala Tita novinariki rusih, kateri je maršal Tito med drugim dejal, da Stepinac odlikanja zdravniško pomoč najboljših jugoslovanskih specialistov, sem o tem govoril s mnogimi ljudmi. Niti eden od njih se ni strinjal z ravnanjem Stepinca, čeprav so skoraj vsi dobri katoliki. Neke starejša žena iz Ljubljane, ki gre vedno vsako nedeljo k maši, mi je na vprašanje, kaj misli o ravnanju Stepinca, odgovorila približno tole:

»Ne razumem kaj boče doseči Stepinca. Zakaj noče naših zdravnikov, ki bi mu sigurno pomagali? Večih se mi zdi, da bi rad umrl, samo da bi s tem podprl tiste, ki govorijo o pregnanju duhovščine pri nas.«

Mislim, da se večina naših ljudi strinja z mnenjem te poštene žene. Rimski kardinali bi pač radi po svojih močeh prispevali k naporem tistih temnih sil, ki si že vsa poveljstva leta prizadevajo, da bi omajali vse večji ugled, ki ga naša država uživa v svetu.

Marijan Drobež
Kančeva 4
Ljubljana

NAŠE CIGARE

Poslavljanje »Slovenskega poročevalca« z dne 15. t. m. v rubriki »Pisma uredništvu« glede kvantitete in izdelave naših cigaret se

prav radi odzivamo ter podajamo na kritiko naših cigar sledeče pojasnilo:

V krogih potrošnikov vlada po večini zgrejeno mnenje o uporabi domačega tobaka. Res je, da je naša država proizvajalec dobrega in deloma celo odličnega tobaka, toda ta tobak je uporabljen izključno le za izdelavo cigare. Samo vojvodinski tobak je deloma prikladen za cigare, toda samo za najnižje vrste.

V industriji cigar pa predstavljajo osnovno sirovino specialne vrste prekomorskega tobaka. Te vrste tobaka so za izdelavo okusnih in dobro gorljivih cigar nezamenljive ter jih zato uporabljajo celotna svetovna cigarna industrija. Te vrste tobaka v glavnem gojijo na Sumatri, Javi, Filipinih, Kubi in Braziliji ter jih izdelovalec cigar ne more pogrešati.

Med vojno je bila naša tovarna odrezana od virov za nabavo teh specialnih vrst tobaka in zaradi tega bi morala teoretično enostavno prenehati z obratom izdelave cigar. Toda s tem bi bili kadilci cigar občutno prizadeti, zato se je tovarna odločila, da vkljub temu nadaljuje izdelavo cigar ter je začela uporabljati kot sirovino domače vrste tobaka, s katerimi je tovarna razpolagala v zadostni količini. Ker pa so domače vrste tobaka slabo gorljive, se mora uporabljati namesto tobačnega papirnatih povelj, ker se samo tako lahko vsaj deloma izboljša gorljivost. Omenjamo, da je v trenutkih pomanjkanja prikladnega tobaka za povelj, zavijanje cigarnega oločka v papir, splošna pojava tudi v drugih izdelavih.

Po osvoboditvi je tovarna takoj začela vprašanje uvoza cigarnega tobaka, toda zaradi pomanjkanja tujih plačilnih sredstev je izostala nabava tega blaga. Nakup cigar na prostem trgu pa bi izdelavo cigar podražil v takem obsegu, da bi nakup cigar za ogromno večino kadilcev bil nedosegljiv. Tovarna bi morala plačati za 1 kg ustreznega materiala 24 — 30.000 din ter bi cena za posamezno cigaro bila 60 — 80 din.

Tobačna tovarna v Ljubljani

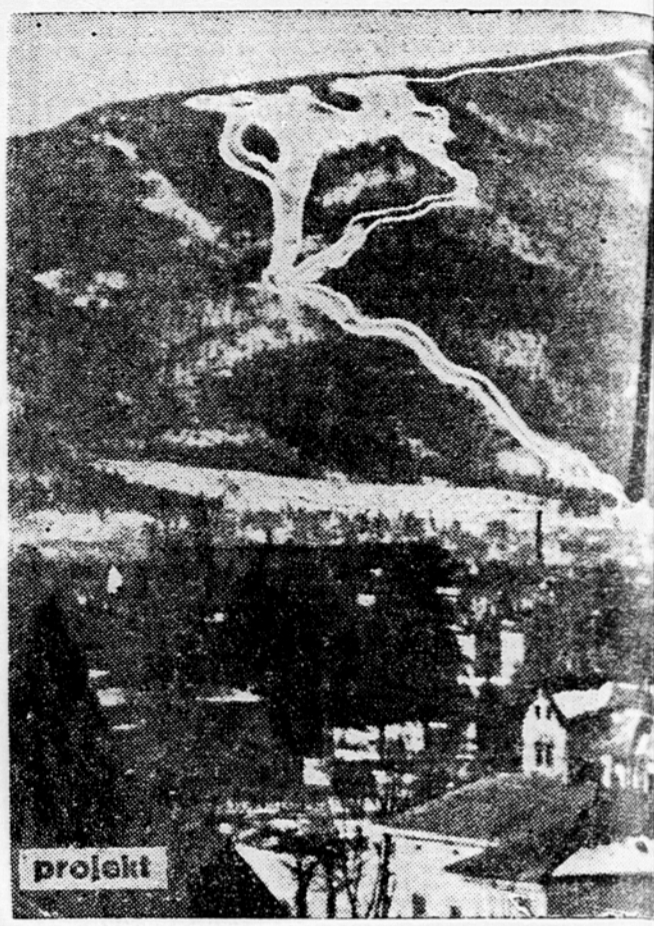
Pogled na Rab

Mara Markovič

Ustanovljena je gradbena zadruga „Pohorska vzpenjača“

Položeni so temelji za najširši razvojni projekt tujskega prometa na Pohorju. Dosegli so znesku 21.450.000 dinarjev

danju. Tako razpolaga nova ustanovljena zadruga »Pohorska vzpenjača« doslej z 21.450.000 dinarjev potrjenih deležev in s približno toliko najavljenih. Stroški vzpenjače bodo po predračunih amortizirani že v dvanajstih letih. Gradnja vzpenjače je torej zagotovljena. Kaj bo pomenila za Maribor, je skoraj gotovo. Dograjena bo na zvezje v dveh letih in bo v Mariboru upravljen center glavnega turističnega centra Slovenije, saj bo prepoznani turisti iz mesta na vrh Pohorja v nekaj minutah.

Bela lisa na levi strani slike kaže že obstoječe športne namene na Pohorju. Temna, ravna črta na desni pa projekt trase za »Pohorsko vzpenjačo«.

Uredba o upravljanju zdravstvenih ustanov

Uredba o upravljanju zdravstvenih ustanov, za katero je vladalo veliko zanimanje v naši javnosti, je zdaj izšla. V naslednjem povzetku glavne točke njene določbe. Zdravstvene ustanove (bolnice, zdravstvene domove, lekarnice, zavode za transfuzijo krvi, higienske zavode, centre za rehabilitacijo, reševalne postaje, narodna zdravnišča, dispanzarije in porodnišnice) bodo odsej upravljali upravni odbori. Upravne odbore imajo lahko tudi klinika in klinične bolnice, če tako sklene republiški svet za zdravstvo in socialno politiko v sporazumu s svetom za prosveto in kulturo. Upravni odbor ustanove predstavlja zastopnik delovnega kolektiva, zastopnik okrajnega zavoda za socialno zavarovanje in državljanji, ki jih v svoj imenuje okrajni (mestni) ljudski odbor. Če je zdravstvena ustanova (taka, da je namenjena več okrajem ali mestom), imajo lahko vsi tri okrajni (mestni) ljudski odbori v upravnem odboru svoje zastopnike. Upravni odbor imenuje okrajni (mestni) ljudski odbor. Ljudski odbor je za ustanovo nadzorstveni organ. Če pa je zdravstveni zavod (taka, da vso republiko in, pri duševna bolnišnica), prideta v upravni odbor tudi zastopnika republiškega zavoda za socialno zavarovanje in republiškega sveta za socialno politiko in ljudsko zdravstvo. Člane upravnega odbora za tako zdravstveno ustanovo imenuje republiški svet za socialno politiko. Upravni odbor se imenuje za eno leto.

Upravni odbor in posamezni njegovi člani so lahko suspendirani ali razrešeni, če njihovo delo ni v skladu z zakonom. Člani upravnega odbora ostanejo kljub imenovanju še naprej na svojih starih mestih in ne prejmejo za delo v odboru nobene nagrade. Pravico imajo samo do povračila stroškov in izgubljenega zaslužka. Samo delo zdravstvene ustanove vodi upravnik, ki je po svojem položaju član upravnega odbora. Upravni odbor ima tri do devet članov, kar je odvisno od velikosti ustanove. V njegovo kompetenco spada: pravila o organizaciji in delu ustanove, predračun in predlog zaključnega računa,

cene za storitve (v sporazumu z nadzorstvenim organom), vprašanje kredita pri Narodni banki, uporaba fondov, lastne investicije, predlog za investicije v zdravstveni ustanovi, pravna upravljanja za pravno ekonomsko in finančno poslovanje, kontrola namencim poslovanjem, odločitev o predlogih strokovnega kolektiva, kapacitete in števil odelov in odelov, pravna upravljanja predpisov o uslužbenških in drugih odnosih, način delitve namensk za pravilne odnose uslužbenikov in predlog za investicije v zdravstveni ustanovi, sprejemanje delavcev. Uredba izrecno poudarja, da se upravni odbor sme vtičati v strojno delo zdravstvenih ustanov, vendar, nameščanje uslužbenikov, sprejemanje delavcev. Uredba izrecno poudarja, da se upravni odbor sme vtičati v strojno delo zdravstvenih ustanov, vendar, nameščanje uslužbenikov, sprejemanje delavcev.

Član upravnega odbora, ki ne strinja s svetom odbora, lahko postavi svoje pripombe pri stojnem organu, ne sme pa tem iznašati svojih pripomb v upravni odbor. Take pripombe se podajajo samo na seji upravnega odbora.

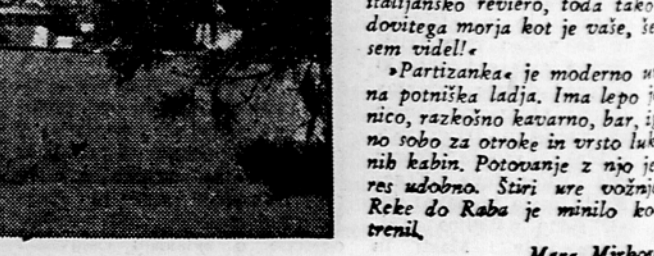
Delovno področje upravnega odbora tele posle: predsednik upravnega odbora pomaga pri upravljanju sej in dnevnega reda, izvršuje sklepe upravnega odbora, pripravljajo predračun in ključni račun ustanove, predloži upravni odbore cene za storitve ustanove, nalaga v mejah svoj upravnega odbora postopki pri Narodni banki, izvršuje odredbodajalec pr-dračun, vodi vodstvo materialnih in finančnih knjig in skrbri za to, da storitve ustanove pravočasno in kakovostno izpolnjuje, skrbri za delovno uspešnost, predlaga postavitev uslužbenikov, kotlikov jih ni sam upravni sprejemati v službo, odreda uslužbenec in delavcem delo, piše delovni red in zastopa ustanovo pred državnimi organi in pravnimi osebami.

Nadaljnji organ zdravstvenih ustanov je strokovni kolegij, ga sestavljajo upravnik, šefi odelov in glavna medicinska sestra. Ta kolegij je posvetovalni organ upravnika. Uredba določa, da morajo nove izvesti novo organizacijo 1. septembra.

Uredba je jaz. »Vse prav. Postopoma moramo tudi turistom, da bi šli pri tem tako daleč, da bi se za njih vse, za domače goste, nič, toliko ponizevati pa se ne smet ni treba pred tujci in pred nami devizami,« si mislimo in to povemo tudi ladijskemu uslužbenku. Ta je na tihem najbrž nam mnenja in se molče odstrani. nekaj časa nam je prinesel delovni stoli, ki so imeli pripete listke »rezervirano«. Pridružil sem jim devizami,« si mislimo in to povemo tudi ladijskemu uslužbenku. Ta je na tihem najbrž nam mnenja in se molče odstrani. nekaj časa nam je prinesel delovni stoli, ki so imeli pripete listke »rezervirano«. Pridružil sem jim devizami,« si mislimo in to povemo tudi ladijskemu uslužbenku.

Večina naših potnikov je mnenja, da bi moralo biti na ladijski vsaj nekaj kabin in letnih stolov na razpolago domačim gostom. Naše morje je tako čisto in naša obala tako prekrasna, da se nam ni treba bati, da nam ob pravilni turistični politiki manjkalo tudi izumisljenih čudovalcev. Ni zastoj vzklilnih turističnega centra, ki morje: »Videl sem francosko, italijansko reviero, toda tako doutega morja kot je naše, še sem videl!«

»Partizanka« je moderno in na potniške ladije. Ima lepo opremljeno, razkošno kajavno, bar, in niso sotoz otroke in vrsto ladijskih kabin. Potovanje z njo je res udobno. Stiri ure vožnje Reke do Raba je minilo kot treni.

Mara Markovič

Matjaževa domača naloga

Morda se bo katera od naših bralk pri tem naslovu namrdnila, češ, kaj spet govoričijo o šoli, saj so že počitnice. Res je, da je šolski čas vezan na mamine in očetove velike skrbi za to in ono; obleko, kurjavo, krompir, drage knjige in zvezke itd. vendar, vse zatiskanje oči nam ne pomaga mnogo. V letošnjem poletju morda še prav malo toplih dni in prešernega počitniškega veselja naših otrok bo konec.

Prav je, da se tudi starši pripravimo na ta čas. Popravimo pa zlasti napake, ki smo jih morda delali sami in so se nam maščevale v tej ali oni obliki. Napaka, ki jo mnogi starši pogosto zagreše je tudi popuščanje in pretirana pomoč pri domačih nalogah. Spominjam se družine, kjer sem se mudila nekaj dni. Pri tisti hiši so imeli poleg drugih manjših otrok tudi šolarja, prvorojenca Matjaža. Devetletni nadebudnež je hodil šele v drugi razred. Na tihem sem se čudila, kako da je tako bistri in zdrav otrok komaj v drugem razredu, a sem kmalu dognala, kje tiči zajec. Matjaž je prišel iz šole domov ves vroč in zadigan. Iskrenih oči je kot bi mignil posrebel vročo juho, zmetal vase cele kose krompirja, odrinil salato in že je smuknil skozi vrata na bližnji travnik, kjer se je lotil za žogo do trde teme. Utrujen in zaspan je prišel domov, zdehaje pospravil večerjo — tedaj pa mu je šnilo v glavo, da mora za jutri napisati še domačo nalogo. Kazalec na uri se je pomikal že na deseto, ko je Matjaž utrujeno zaprl zvezek. »Oh, ti otroci dandanes so pa res reveži! V šoli jih tako naprezajo s tem učenjem, da je groza, se je zgružala znanca, moč pa ji je na noje začudenje še pomagal. Z zaspnim »lahko noč« se je Matjaž odpravil spat, poln ljubezni do mamic in očka, ki imata zanj toliko razumevanja.

Na mizi pa je ležal zvezek z zavhanimi, zamazanimi robovi, kot da si ga je izposodil mesar za svoje račune. A to je bil samo Matjažev zvezek za domače naloge. Odprla sem ga. Kot vojska padlih vojščakov so ležale črke, vse križem razmetane. Vmes pa so sestavljale živahne ornamente velike packe. Tudi mama je z menoj gledala domačo nalogo: »Ubogi Matjaž, kako je bil utrujen, reveži! Zdej sem vedela, zakaj je bil Matjaž v devetimi leti šele v drugem razredu.

Takih primerov je prav gofovo kar precej. Mnogi starši napravijo svojemu sinu celo uslugo, da kar sami spišejo domačo nalogo. Ta jo potem samo prepíše. Snov, ki jo je v

šoli predaval učitelj, pa bo šla neobdelana mimo njega in v prvem polletju se bo pokazal uspeh. Toda, ali naj se starši sploh ne brigajo za naloge svojih otrok? Poleg ostalih odgovornih nalog pri vzgoji otroka je tudi to njihova skrb. Naloga staršev pri učenju otroka pa je ta, da sami določijo, kako se bo otrok razporedil delo. Eno uro po kosilu naj počiva. Igra naj se na vrtu, sprehodi naj se in pretegne po dopoldanskem sedenju v šoli, slabotnemu pa bo dobro delo, če bo tedaj malo zadremal. Ko

mine ura, pokličimo otroka. Najprej naj napiše domače naloge. Glavica mu je še bistra, v spominu še vse sveže in še ni pozabil, kar je dopoldne slišal v šoli. Pri nalogah pustimo otroka, naj samostojno dela. Če kaj ne ve, mu skušajmo nakazati, kako naj bi bilo pravilno, vendar naj sam išče rešitev. Če stori napako, ne vprijo nanj in ne bodimo nestrpni, češ, kako si vendar neumen in počasen pameti, temveč mu povejmo, naj napako popravi. Pomagajmo mu misliti, kje tiči napaka itd. Če je naloga t... vna, naj jo naj-

prej napiše na poseben list, kjer jo pregleda skupaj z mamo ali očetom. Šele, kadar je vse v redu, naj jo lepo, počasi prepíše v zvezek. Skrbno napisano nalogo bo učitelj tudi pohvalil in otrok bo imel zadoščenje, da njegov trud ni bil zaman. Za prihodnjic bo imel še več veselja. Tako se bo navadil reda, po katerem se bo vedno ravnal, a mu bo še vedno preostajalo dovolj časa za oddih in zabavo. Večer naj ne najde otroka več pri knjigi! Mali možgani so tedaj že preveč utrujeni in ne dojemajo tako hitro. Posledica tega je samo nerazpoloženje in raztresenost otroka naslednji dan v šoli, ko ne more slediti učiteljevi razlagi. V. K.

PREPROSTA POLETNA OBLEKA. Izdelana je iz bombazastega blaga. Vseč bo zlasti tistim ženskam, ki dajejo prednost doma. Toda preprosto krojenim oblekam, ki so v resnici najlepše. Obleka na sliki je krojena od rokavne odprtine do roba docela ravno. Stisnjena je samo z usnjenim pasom. Za obleko potrebujemo 3 m 50 cm blaga, širokega 90 cm.

Modna revija v Mariboru in česa smo na njej pogrešali

Ze od prvega dne Mariborskega tedna je bila kavarna »Astoria« večer za večerom razprodana. Miže vzdolž lepo dekoriranega odra, so zasedli vsak večer novi gosti — Mariborčani pa tudi tujci, ki so razen zanimivosti na razstavi Mariborskega tedna, hoteli videti tudi močno revijo mariborskih obrtnikov. Največ zanimanja za revijo, je bilo seveda med ženskim svetom. Ob zvokih klavirja so se vrstile pred gledalci manekenke in manekeni, oblečeni in obuti, pokriti, orokavičeni in ozaljšani z izdelki najboljših mariborskih šivilj, krojačev, čevljarjev, rokavičarjev, torbarjev, zlatarjev. Napovedovalec je opozarjal tudi na frizerje, ki so naredili lepe pričeske, na modistinje in celo na vrste parfumov za razne priložnosti. Paše za oči je bilo dovolj, dovolj tudi izbire za najrazličnejše okuse, saj smo videli na reviji nič manj kakor 95 ženskih, moških in otroških modelov. Koliko originalnih domislekov pri krojih, koliko izbire v barvi in kvaliteti. »Se še spominjate na čas, ko je bilo blago na točke«. Tudi tega se je domislil napovedovalec! In kdor pomisli nekoliko nazaj, bo pritrldil, da ni še tako davno, ko smo imeli pri nas še pravo tekstilno uniformiranost. Glede na to je revija dosegla kar je nedvomno želela — pokazala je uspehe, tako industrije kakor obrtništvu.

Prisluhnamo pa še publikli, ki odhaja in zapušča svet mode in želja, ko se lepi vtisi umaknejo v vsakdanjost. Mislim na jutrišnje delo doma, v uradu, za strojem v tovarni. »Saj je toliko lepega, prepejo za nas, vzdihne mlada delavka. In ko v spominu spet preletiš razne modele, moraš priznati, da ima dekle nemarj prav. Razen nekaj navadnih oblek, o katerih je bilo rečeno, da so obleke za gospodinj, ki hodi na trg, ni bilo za našo delovno ženo na reviji ničesar. Nobene delovne obleke za tovarno, urad itd. In če pomislimo, da imamo samo v Mariboru 5000 tekstilnih delavk, potem smo na reviji upravičeno pogrešali praktičnih delovnih oblek.

Praktičen predpisnik za gospodinjstvo. Kroj je, kakor vidimo na sliki, docela preprost in si ga bodo spretno ženske lahko prikrojile same. Predpisnik dopolnjuje ovek zep.

Kako je danes z ročnim delom?

Kar priznajmo: kar so nekoč pretiravali, to danes zanemarjamo. To je dekliško, oziroma žensko ročno delo. Sola goji tudi danes ročno delo, vendar je to mnogo premalo. Tedensko je odmerjeno za ročno delo devetdeset minut in še te včasih odpadejo. Mnoge deklice prihajajo k temu pouku brez ročnega dela, kar kaže seveda predvsem, da je mati brezbržna in neuvidevna. Druga dekleta pa prinašajo tako raznovrstna dela — pač nekaj, da ne sedijo v šoli praznih rok — da je vsak smotern pouk nemogoč. Pa tudi v tistih šolah, kjer je pouk ročnega dela pravilen, je čas le preskopo odmerjen, da bi zadostoval za celotno vzgojo deklet v tem pogledu. Najzadnejša učiteljica pri tej vzgoji deklet je bila in naj bi ostala mati. Pri vzgoji hčere v spretnostih ročnega dela izvrši lahko prav mati veliko nalogo. Odteguje jo brezplodnemu po-

stopanju in vceplja mlademu dekletu ljubezen do domačega ognjišča in gospodinjstva. Ob vseh tistih urah skupnega sedenja pri ročnem delu, rase zaupnost med materjo in hčerjo, razpredajo se zaupni pogovori, ob katerih spoznava hči resnično življenje in vlogo žene v njem. Takšni topli pogovori bodo ostali hčerki za vse življenje v lepem spominu, spoštovanju do matere, da se bo doživljalo. Ni težavno opaziti, da se je skrb za gojenje ročnega dela v družini zelo zmanjšala. Nikjer, niti v parku, niti na dvorišču, pred hišo, na trati ali v sobi, ne vidimo deklet pri ročnem delu. Nekdaj je mati v popoldanskih urah vzela v naročje ročno delo, ob njej pa so sedele njene hčere ter šivale, vezle, kvačkale in pletle. Starejša sestra je poučevala mlajšo, mati pa je z zadovoljstvom vodila

delo vseh. Danes kaj takega skoraj nikjer več ne vidimo. Resda naloga današnji čas ženi številne in raznovrstne naloge in ročna dela v gospodinjstvu nimajo več tistega pomena kakor nekdanj, vendar je v družini še danes ogromno potreba, ki kličejo po sposobni, spretni in marljivi ženski roki. Mali punčki je treba splesti žabice, večji skvačkati rokavice in kapice, mlajšemu dekletu splesti brezrokavnik, starejšemu to in ono za smučanje, mama bi potrebovala pulover ali ogrinjalo za hladne zimske dni, očka, tudi ta bi potreboval marsikaj, pa ni rok pri hiši, ki bi mu to naredile, oziroma znale narediti. Pa so še druge potrebe. Gumblince na posteljnem perilu, na otrokovih prvih hlačkah ali obnovljenih zapetnicah na srajci. Vse to terja neko znanje, da ne govorimo o brezkončnem kranju perila, daljšanju kril, izpreminjanju ovratnikov itd., kajti vsega pri današnjih cenah res ne kaže nositi k šivilji. Koliko je danes deklet, ki o vsem zgoraj navedenem nimajo pojma. Matere se za to stran dekliške vzgoje veliko premalo zanimajo. Leto teko, iz dekleta zraste žena, gospodinja, mati — mati hčere, kateri skoraj ne bo znala povedati kaj je naprstnik, katerega bo otrok po naključju kje iztaknil. Matere, ali se vam ne do-

zveva, da so vaše doraščajoče hčere ob popoldnevih in večerih premalo doma? Ali se vam ne zdi, da postaja to njihovo nenehno tekanje po ulicah, v kino hudo zaporno? Od časa do časa me privede pot v kino. Okoli mene sama mladina. Detele stikajo glave in se pogovarjajo: »Ta film gledam že tretjič.« Jaz pa drugič, a ga bom šla gledat še enkrat. Več, skoraj vsak film vidim po večkrat.« Kako naj vskladimo tako nemiselno zapravljanje denarja (da ne govorimo o času), z izgovorom, češ, ročnega dela

sedaj ni mogoče gojiti, ker je vse predrago? Pomislite matere, kako prav vam pride, če znate obrtni šivanko, kvačko in pletilico, in kolikokrat vam je žal, da ne znate še več. Ali boste mirno dopustile, da bodo znale vaše hčere še manj ali pa sploh nič? Trgovskim podjetjem in gospodarstvom pa bi bilo dobro svetovati, da bi material za ročna dela pocenili in izpopolnili, kajti s tem, da izginjajo iz naših domov ročna dela, izginja tudi drobna narodna umetnina. mk

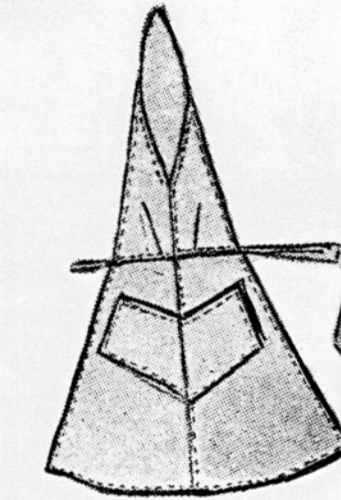

Moko, v kateri se je zaredil molj, morate presejati in čimprej porabiti, seveda, če še ni grenka. V tem primeru bo porabna samo še za dodatek k hrani za kokoši ali druge domače živali. Shrambo morate pobeliti, da tako uničite skrita ležišča moljev. Iztepite in prezračite, še bolje pa je če dobro operete tudi vreče ali drugo posodo, v kateri imate moko. Skrbite, da bo shramba zračna. Da bo okno lahko stalno odprto, pritrldite nanj gosto mrežo, da tako zabranite vstop raznim žuželkam.

PREDSTAVLJANJU

Dobri znanci si pri srečanju podajajo roke, pri manj znanih osebah pa to ni obvezno. Tu delamo večkrat velike napake. Naj bo razmerje do nagovorjene osebe kakršnokoli, vedno velja pravilo: roko poda vedno starejši mlajšemu, ženska moškemu. Ponujeno roko je treba vzeti v polno dlan in primerno stisniti. Nikakor pa ni dostojno zadrževati in stiskati roko, ali pa jo nekaj časa preveč energično stresati. Večkrat se zgodi, da pridev v družbo ene ali več neznanih oseb. Tvoje zadržanje bo odvisno od časa, ki ga nameravaš preživeti v neznanu družbi, ali pa od tega, če si želiš ohraniti sklenjeno poznanstvo. Položaj je ponavadi tak, da se moramo predstaviti neznanim osebam. Kako to storimo? Vedno se mora predstaviti moški ženski, mlajši starejšemu, dekletu ženi. Pri predstavljanju uporabljamo ponavadi besede dovolite, da se vam predstavim, nato povemo glasno in razumljivo svoje ime. Cesto se zgodi, da za osebo, ki se nam je že predstavila, ne vemo imena, ker nam kljub napenjanju ušes ni bilo mogoče razumeti imena, ki nam ga je predstavljena oseba zamrmala. To je skrajno nevljudno, saj se predstavljamo zato, da se z ljudmi seznanimo. V

zaključeni družbi opravi dolžnost predstavljanja vedno gostitelj. Ožje sorodnike ne predstavljamo z imenom, ampak rečemo le »moj brat, moj sin« itd. V družbi pazljivo poslušajmo tistega, ki govori. Zelo nevljudno je, če nekdo govori, pa ga sosed sploh ne posluša. To pomeni ponižati človeka v njegovem dostojanstvu. Ne govorimo preglasno. Svoj živahni temperament skušajmo v družbi krotiti, zato ne krilimo z rokami. V govoru ne smemo prekinjati tistega, ki govori. Izogibajmo se razgovora, ki bi spominjali prisotne na kak mučen doživljaj. Izogibajmo se kletvic!

Sadni sir

Ta način predelave sadja pri nas ni tako znan kakor razne mežge, džemi in kompoti, čeprav je sadni sir zelo izdaten in stoji kakor posušeno sadje, po več let. Tako naj bi konzervirale sadje zlasti tiste gospodinje, ki imajo doma sadovnjake. Za sadni sir uporabimo vsakovrstno sadje, tudi divje, kamrala. To je skrajno nevljudno, saj se predstavljamo zato, da se z ljudmi seznanimo. V

čena sadja potrebujemo 1 kg sladkorja. Sladkor raztopimo na ognju, da se vleče, dodamo pretlačeno mežgo in pustimo goščo na ognju, dokler se ne naredi mehurji. Medtem damo na pekač bel papir, ki ga ob straneh zapognemo za 2 cm. Se prav vroč mežgo naložimo za prst debelo na papir in porinemo v pečico, ki naj ima do 80° stopinj toplote. Če je pečica prevročna, se naredi mehurji, ki jih moramo takoj prebsti. Takšen sadni sir moramo sušiti do 10 ur, to je približno 3 dni (med kuhanjem kosila). Ko je sir trd, potegnemo papir izpod njega in ga sušimo brez nje. Nato sušimo dalje na zraku, ga razrežemo na poljubne kose in shranimo na zračnem prostoru. Sušimo ga lahko tudi v več ločenih plasteh, drugega vrh drugega.

1	2	3	4	5	6	7
8						
9			10			
11		12	13	14	15	
16	17			18		
19						
20						21
22						
23	24			25		
26		27		28		
29						30
31						
32						33
34						
35	36					37
38		39		40		
41				42		
43						

KRIZANKA

Vodoravno: 1. Homerjeva epopeja, 8. hraber, junaki, 9. lasti, 10. prepadnik, 11. slovenski slovar, 12. znamenje, 13. obl. oom gl., 14. zločin, 15. mesto v Italiji, 16. mesto v Italiji, 17. mesto v Italiji, 18. mesto v Italiji, 19. mesto v Italiji, 20. mesto v Italiji, 21. mesto v Italiji, 22. mesto v Italiji, 23. znak za kem. prvino, 24. osebn. ime, 25. žensko ime, 26. pol. del (lat.), 27. preprost. običaj, 28. vulkanski izmeček del strjene lave, 29. strokovnik za ročno tsovo, 30. pod. del sobe, 31. romanski spomenik, 32. začetnica švedskega naravoslovca, ki je sistematično razvrstil rastline (1707-1770), 33. zvezdasta lirika besed, 40. naplata, 41. škodljivec, razbijač (tuj.), 42. celina.

Navpično: 1. usnje na zadnjem delu čevlja, 2. vrsta pes., 3. jarnem, 4. franc. novček (fon.), 5. žensko ime, 6. skandinavsko moško ime (pisatelj Jacobsen), 7. grško-rimski stari vek, 12. udoben, lažoden, 14. preudaren, moder, 15. iz. čnsko dejanje, 16. mesto v Italiji, 17. mesto v Italiji, 18. prednosa, ki dela iz primernika prezeznik, 20. mesto v Slov. Pri. morju, 21. iz nekoga srednjega materela, 24. letokopis, 25. Shakespearova drama (fon.), 27. spredej. naprej (franc.), 28. podoba iz preproste življenja, 30. grško božanstvo sonca, 32. veličana, orjalka (tuj.), 33. srednjeveška bojna ladja, 36. judovsko moško ime, 37. slov. socialist. izpred prve svetovne vojne, 38. francoski neziv za duhovnika (fon.), 40. ljubkovanje ime za obeta, 42. zlato (franc.).

REŠEVANJE KRIZANKE

Vodoravno: 1. rokavica, 8. opal, 12. tukaj, 13. ned, 14. noma, 15. ota, va, 16. kajpada, 18. batist, 20. Bur. 21. Rab, 23. Ra, 25. test, 27. Akerman, 31. evs, 32. po, 33. lan, 34. akcenti, 36. O. K. 37. kmalu, 39. antilopa, 41. obris, 42. žaket, 43. res, 44. ol, 45. ml, 46. pliš, 48. akse, 50. ni, 51. trikotžen, 53. Emi, 60. nr., 61. etamin, 63. nhl. list, 66. moket, 68. go, 69. Delorme, 71. ali, 72. omleta, 73. artikel.

Otroci v pralnih oblekah

Taki so pač vsi otroci: ne mine dan, da bi si pri igri ne umazali ali raztrgali obleke. Zlasti poleti, ko je vsepovsod toliko izkušnja. Voda, pesek, trava, blato itd. Vse to seveda rado zapusti sedevce na svetlih oblekah. Materam pa ne preostane drugega kakor prati, prati in spet prati. Oprati otroško obleko ni preveč težavno. Hujše je, če obleka ni poistkana s pristnimi barvami, če hitro obledi, se skrči in izpere. V

taki obleki je potem videti otrok zanemarjen, čeprav je sveže oprana in polikana. Prav zaradi tega ne kupujmo za otroške obleke dragega blaga. stule, volne itd., marveč kupimo rajši trpežno pralno blago, s kolikor mogoče stalnimi (indantreni) barvami, da jo bo otrok lahko nosil več let. Otroške obleke ukrojujmo obilno, zlasti pa jim moramo narediti spodaj širok rob, ki ga vsak čas lahko izpustimo in tako obleko podaljamo. Govoriti o modni otroški obleki bi bilo nemiselno, saj se oblika takih oblek prav redko menja. Pri izbiri krojev naj vselej odloča praktičnost, uporabnost in seveda letni čas. Pametne matere bodo oblačile svoje otroke kar najbolj preprosto in stvarno in ne bodo nikoli pogrešile. Deklice naj nosijo široka, nabrana, nagubana ali zvončasta krila, z majhnimi ovratniki, žepki in gumbi, dekčki pa svetle srajčke, ki nanje zapnemmo kratke platinene hlačke. Če dodamo za vsakega še nekaj igralnih hlačk, bi lahko rekli, da je to vsa poletna otroška garderoba. Tudi okrasji, ki jih uporabimo, da bi to ali ono obleko poživili ali osvežili, morajo vselej ostati preprosti in otroški.

taki obleki je potem videti otrok zanemarjen, čeprav je sveže oprana in polikana. Prav zaradi tega ne kupujmo za otroške obleke dragega blaga. stule, volne itd., marveč kupimo rajši trpežno pralno blago, s kolikor mogoče stalnimi (indantreni) barvami, da jo bo otrok lahko nosil več let. Otroške obleke ukrojujmo obilno, zlasti pa jim moramo narediti spodaj širok rob, ki ga vsak čas lahko izpustimo in tako obleko podaljamo. Govoriti o modni otroški obleki bi bilo nemiselno, saj se oblika takih oblek prav redko menja. Pri izbiri krojev naj vselej odloča praktičnost, uporabnost in seveda letni čas. Pametne matere bodo oblačile svoje otroke kar najbolj preprosto in stvarno in ne bodo nikoli pogrešile. Deklice naj nosijo široka, nabrana, nagubana ali zvončasta krila, z majhnimi ovratniki, žepki in gumbi, dekčki pa svetle srajčke, ki nanje zapnemmo kratke platinene hlačke. Če dodamo za vsakega še nekaj igralnih hlačk, bi lahko rekli, da je to vsa poletna otroška garderoba. Tudi okrasji, ki jih uporabimo, da bi to ali ono obleko poživili ali osvežili, morajo vselej ostati preprosti in otroški.

Četrto stoletja

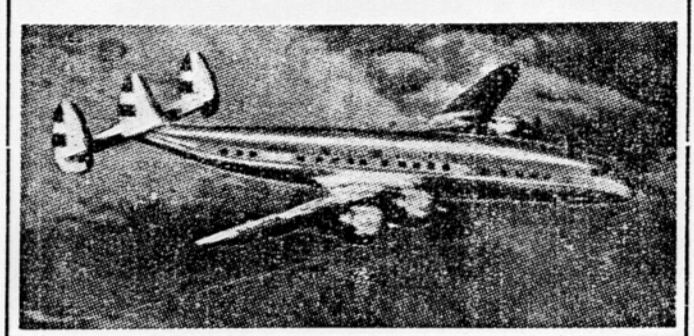
Od strahu do poguma

Leto 1953 je jubilejno leto jugoslovanskega avio-transporta. Letos 4. aprila je minilo 25 let, odkar se je z bežanijskega letališča pri Beogradu odlepilo težko enomotorno letalo, iz katerega so mahali gledalec člani tedanjega letalskega transportnega društva in seveda tudi novinari, ki ne manjkajo menda pri nobenih poskusih. To je bil prvi let potniškega letala v Jugoslaviji. Prvo potniško letalo je bil stari »Protež«, predelan vojaški bombnik s 6 sedeži. Odtlej je naše civilno letalstvo napravilo veliko pot. Četrto stoletje je za njim! Medtem ko so jugoslovanska potniška letala leta 1928 prevozila le 1322 potnikov in okoli 20 ton prtljage ter pošte, so se te številke, ki kažejo zmogljivost našega potniškega letalstva, neverjetno povečale.

Naše potniško letalstvo je po vojni doseglo zelo nagel razvoj. Ze leta 1946 so naša potniška letala prepeljala 10.086 potnikov. To leto so bila nabavljena tudi nova potniška letala »Douglas DC 3«, in že naslednje leto se je število potnikov povzpelo na 32.717! Iz tega je tudi dobro razvidno, da je nadaljnji razvoj potniškega letalskega prometa pri nas odvisen predvsem od uvedbe modernih potniških letal. V letih 1950-1951 je znašalo število

potnikov vsako leto nad 86.500, število prevoženih kilometrov pa je znašalo okoli 31.000 na enega potnika. Lani so na primer letala Jugoslovanskega avio-transporta prepeljala 61.284 potnikov in 605 ton prtljage, paketov in pošte. Jugoslovanski avio-transport je v svojem jubilejnim letu pred novo pridobitvijo, pred uvedbo modernih dvomotornih potniških letal tipa »Convair«, ki bodo prav gotovo je povečala zaupanje v letalski potniški promet.

Letalo »Super-Constellation«

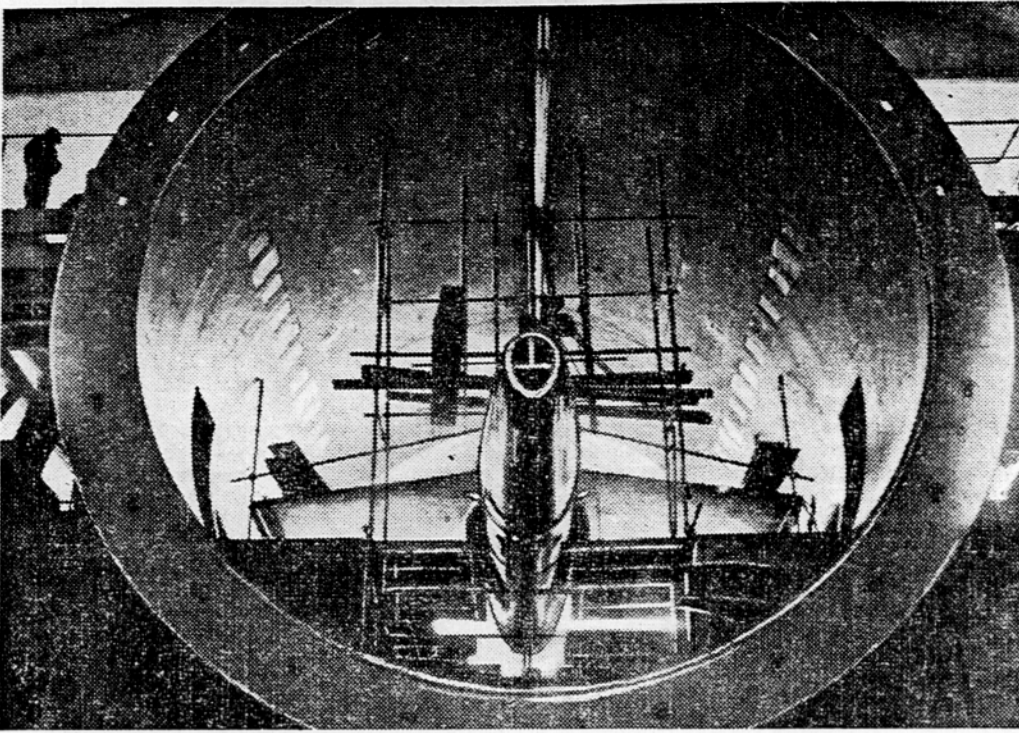
Letalska tovarna »Lockheed« v kalifornijskem mestu Burbank izdeluje med drugim moderna potniška letala, ki jih imenujejo »Super-Constellation«. Prvo potniško letalo te vrste v Evropi je minule dni dobila holandska letalska družba za potniški promet KLM. Ta družba je naročila 13 takšnih letal, ki jih bo uporabljala za polete čez severni Atlantik. Letalo »Super-Constellation« je dolgo 34,7 m. Čez krila meri 37,5 m, visoko pa je 7,53 m. Vsak od štirih motorjev ima 3300 konjskih moči. Motorji čel letal so batni motorji, kombinirani s plinskimi turbinami. To letalo, ki lahko sprejme 82. potnikov, leti s hitrostjo 600 km na uro.

Konec Lisenkove slave

Ni se dolgo, ko je bil sovjetski biolog Trofim Danisovič Lisenko eden najbolj slavljnih učencov Sovjetske zveze. Sovjetski tisk in propaganda sta proslavljala Lisenkovo nezmožnost; njegove teorije so usvajali v bolški pouk, Lisenkovi nasprotniki pa so bili odstranjeni z opljenskih položajev. Sovjetski tisk se je pod neposrednim pokroviteljstvom Stalina trudil, da bi dokazal pravičnost Lisenkovih teorij o nasledstvu. Vsa ta umetno sestavljena staba proslavljanja se je sedaj začela majati o svojih temeljih in danes Lisenka nadajajo v različnih sovjetskih publikacijah. Spor med Lisenkom in nasledniki Mendelovih, Weismannovih in Morganovih teorij o biologiji je bil spor, ki je zanimal le ozek krog strokovnjakov. Sovjetski tisk pa je iz tega spora napravil politično opravilo; opirajoč se na to podporo je Lisenko na kongresu znanstvenikov 1. 1948 prisilil svoje nasprotnike k pokorščini in sam Molotov je hvalil Lisenka, češ da se je razprava na področju biologije spodila pod nadotom sovjetske partije, pri čemer naj bi ideje Stalina imele odločujočo vlogo.

Vse kaže, da praktični poskusi niso dali pričakovanih rezultatov, ker sovjetska Akademija znanosti sedaj očita Lisenkovemu inštitutu, da ni ustvaril »teoretičnega priročnika, ki bi imel tudi praktično vrednost. Teoretično glasilo »Kommunist« Botaničeski žurnale pa obtožuje Lisenka, da je poskušal znanstveno problem rešiti s pomočjo pladnih dekretov. Ni se rečeno, da je Lisenko padel o nemilost, osekaver pa so ga vrgli s položaja znanstvenega veleuma.

Na nedavni letni skupščini zdravnikov na Dunaju je poročal dr. Spitz, da je uspelo izdelati v laboratorijih za biokemijo v Kundlu novo vrsto penicilina, ki je obstojen proti žlečodni kislini. To vrsto penicilina bodo v kratkem začeli izdelovati v obliki tablet.

Pogled na največji vetrovni kanal na svetu pri mestu Modane pod Mount Cenisem ob francosko-italijanski meji. Model letala, čigar aerodinamične lastnosti žele preizkušati v tem viharniku, pritrjuje na 328 ton težak premični podstavek.

Viharnik pod M. Cenisem

Francosko mesto Modane v dolini reke Arc, nedaleč od francosko-italijanske meje, si je pred meseci pridobilo velik slav. Odtlej izgovarjajo ime Modane z velikim spoštovanjem najimennejši konstruktorji letal po vsem svetu. Nedaleč od mesta, nekoliko stran od vhoda v železniški predor pod Mount Cenisem, ima namreč Francija največji vetrovni kanal na svetu. To napravilo so imeli francoski inženirji organizacije »ONERA« - Office Nationale des Etudes et Recherches Aeronautiques - konstruirano že leta 1938. Vojna je prekinila delo in načrte za gradnjo tega največjega viharnika na svetu, tako da so začeli z gradnjo šele leta 1946. V tem francoskem vetrovnem kanalu je mogoče izpostaviti modele novih letal viharjem in ciklonom velikanske moči in hitrosti, ki presega hitrost zvoka (300 m/s). Vetrovni kanal pri Modani ima svoje umetno jezero v višini 1900 m. Po 16 km dolgih ceveh pada voda na dve Peltonovi turbini, od katerih ima vsaka po 55.000 konjskih moči. S tema dvema turbinama pogonjajo orjaški ventilator premera 15 m, ki ima okoli 250 obratov na minuto. Ta ventilator, sestavljen iz dveh 12 krilnih in 10 krilnih propelerjev, potiska v vetrovni kanal vsako sekundo 10 ton zraka.

Francoski vetrovni kanal pri Modani je dolg 390 m. Sestavljen je iz treh delov, ki imajo različni premer: 8, 16 in 24 m.

Vetrovni kanal pri Modani je obremen največji aerodinamični laboratorij na svetu. Stevilni manometri, fotoelektrični aparati omogočajo inženirjem in tehnikom študij letalskih modelov vseh vrst, pa tudi propelerjev in letalskih motorjev. Vetrovni kanal pri Modani ima množico aparatov: ti omogočajo vsako minuto okoli 600 meritev, ki jih zabeležijo z aparati avtomatično. Pri izračunavanju teh podatkov se poslužujejo najmodernejših računskih strojev, tako imenovanih elektronskih možganov, s pomočjo katerih določijo za približno dveh urah vse podatke, ki jih kažejo meritve; za isto delo, za izračunavanje podatkov iz okoli 12.000 števk, dobljenih pri meritvah, bi sicer potrebovali okoli 3000 ur. Vetrovni kanal Francije, skrit v tih dolini reke Arc, je zaradi svoje zmogljivosti in siljane opreme srce francoske letalske industrije in hkrati tudi nadej mnogih letalskih konstruktorjev iz vseh dežel sveta.

Assuanski nasip

Načrt Egipta, za katerega se zanima 6 držav

Povečanje obdelovalnih površin, zlasti povečanje pridelkov bombaža je ena izmed najvažnejših nalog, ki si jih je zadala na gospodarskem področju vlada generala Nagiba v Egiptu. Ze lani je objavila vlada svoj namen za gradnjo novega Assuanskega nasipa, ki ga imenujejo tudi nasip »Sadd-el-Hali«. Ta nasip naj bi gradili 7 km južno od obstoječega Assuanskega nasipa, ki ga po mnenju strokovnjakov ne kaže povečevati. Načrti za novi Assuanski nasip so zbudili veliko zanimanje po svetu.

Medtem ko je stari Assuanski nasip zgrajen iz kamena in betona, nameravajo novega nasuti le s kamnom, ki bi imelo v sredi betonsko jedro. Ta nasip naj bi bil varen tako pred potresi, kakor tudi pred letalskimi napadi. Novi nasip naj bi bil visok okoli 100 m, dolg pa okoli 5000 m. Njegova širina naj bi znašala na

vrhu približno 50 m, spodaj pa od 600 do 700 m. V ta nasip bi vgradili po sedanjih načrtih približno 30 milijonov kubnih metrov materiala. Kmetijstvo Egipta bi na ta način obogatilo z velikanskimi količinami vode reke Nila, ki jih cenijo na okoli 92 milijard kub. metrov, razen tega pa naj bi gradnja tega nasipa omogočila povečanje obdelovalnih površin za približno 40%. Koristnost tega velikanskega nasipa v Egiptu pa s tem še ni izčrpana. V skalnatih stenah v bližini nasipa nameravajo zgraditi podzemeljsko strojnico za 16 turbin, ki bi dajale letno 10,5 milijard kilovatih ur električne energije. Do turbin bi dovajali vodo skozi velikanski predor premera 15 m, kar ustreza približno dva in polkratni velikosti dvojnega predora. V bližini nasipa nameravajo graditi tudi nove tovarne za umetna gnojila, železarski kombinat

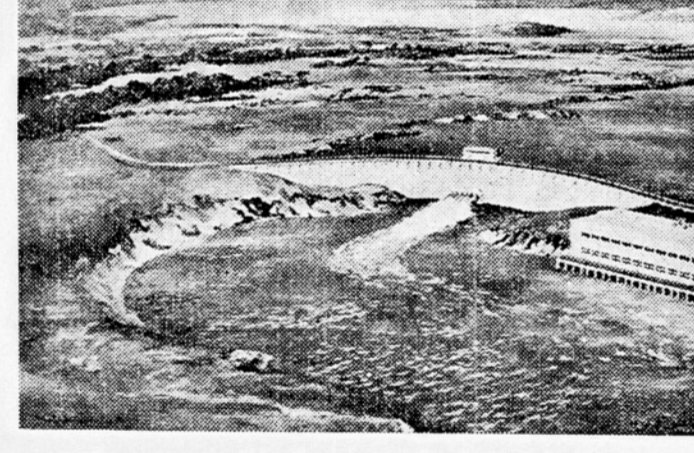
itd. Uresničitev teh velikanskih načrtov bo terjala tudi veliko preseljevanje, ki je spet povezano z intenzivnimi gradnjami novih vasi in mest. Assuanski nasip bi temeljito spremenil podobo dežele ne le v mejah Egipta, marveč tudi Sudana. Umetno jezero, ki naj bi nastalo za novim Assuanskim nasipom, bi imelo dolžino 470 km in bi segalo še daleč v Sudan. Gradnja Assuanskega nasipa, elektrarne in postavitev črpalik bi stala po sedanjih projekcijah okoli 80 milijard dolarjev. Zato ni čudno, da se za ta gradbena dela zanima toliko držav. Za velikanska gradbena dela pri mestu Assuanu se zanimajo zlasti trdve iz Zahodne Nemčije, Avstrije, Francije, Anglije, Švedske in Italije. Svetovni tisk pa omenja v zvezi z uresničitvijo tega načrta egiptvske vlade tudi možnost sodelovanja jugoslovanskih trdkov.

Rekordni pelet

Novo britansko reakcijsko lovsko letalo »Swift«, ki ga je pilotiral šef polkurnih pilotov Vikers-Armstrongove tovarne letal »Supermarine«, je pred kratkim preletelo razdaljo med Londonom in Parizom ter nazaj v času 38 minut 19,9 sekund. Letalo je v obeh smerah doseglo svetovni rekord. »Swift« je prispel nad Pariz 19 minut 5,8 sekund po odhodu iz Londona. Pri odletu iz Londona je doseglo povprečno brzo 1070 km na uro. Pri povratku je letalo potrebovalo 19 minut in 14,3 sekunde in doseglo povprečno brzo 1069 km na uro. Polet so izvedli trije člani posadke, ki so imeli v sredini letala sedež. Polet »Swift« je za 80 km na uro bolj od presnetega rekorda potniškega reakcijskega lovskega letala Fouker P. 1092, ki ga je to letalo doseglo pred štiri leti. Ko je pilot s »Swiftom« priletel na pariško letališče, kjer je bil ravno XX. francoski letalski miting, je ob velikem navdušenju 250.000 gledalcev prebil zvočni zid.

V občini Cranbone na Severnem Irskem sedem let niso zabeležili nobenega kaznlivega prestopka, storjenega v pijanosti. Zaradi tega so se pred kratkim namenili dostojno praznovati to vzdržnost prebivalcev. Pri praznovanju se zmagali nad samim seboj in nad alkoholom pa se je šest prebivalcev občine Cranbone tako močno napilo, da so morali prespati noč na policijski postaji.

Osební kurir angleške kraljevske družine je minule dni praznoval imeniten jubilej. Z diplomatsko pošto je prepotoval že okoli tri milijone kilometrov, to se pravi, da je že približno 75-krat obredel ekvator.

Pogled na model pregrade za elektrarno, ki jo nameravajo graditi v dolini Nila.

IZPIT

Anton Cehov: »Učitelj zemljepisja Galkin je name hud in videl boste, da padem«, je dejal poštni uradnik Jefim Saharič Fendrikov, brat-dvojček s vsega spoštovanja vredno plešo in solidnim trebuščkom. »Padem... to je tako gotovo, kakor gotovo je bog. In hud je name le zaradi malenkosti. Nekdo je prišel k okencu s priporočenim pismom in se rinil naprej, da bi najprej sprejel njegovo pismo. To vendar ne gre... Saj je olikan človek, naj bi bil torej tako dober in se pokoril redu... Dragi gospod - sem mu dejal - prosim, počakajte, da pride na vrsto... Tedaj se je razsrdil in odtlej se hujuje name. Mojemu malemu Jegorju daje cveke in mene zasmehuje po vsem svetu. Sel sem nekdo mimo Kuhtinove gostilne: pomolil je skozi okno biljardno palčko, pokazal name in vzkliknil: Glejte, gospodje, tu je žigosana znamka!«

Pivomjodov, učitelj ruščine, ki je stal s Fendrikovim v predsojbu okrožne šole in malo marno jemal od njega cigareto, je skomignil z rameni in ga pomiril: »Ne vzemirajte se! Ni se še primerilo, da bi padel, kdor opravlja, kakor vi, izpit samo zato, da bi dosegel napredova-

nje v službi. Tu gre pač samo za formalnost!«

Fendrikov se je nekoliko pomiril, a to ni trajalo dolgo. Zakaj vstopil je Galkin, mlad mož s tenko, razkuštrano brado. Nosil je platnene hlače in nov, modern frak, strogo pogledal Fendriko: »In čel dalje.«

Nato so naznanili, da pride nadzornik vsak čas. Fendrikova je tresel mrzelo; pričakoval je stvari, ki prazno; s tistim strahom, ki ga tako dobro poznajo obsojenci in izpraševanci. Takoj zatem je prišel skozi predsobo vodja okrajne šole Hamov, za njim pa veroučitelj Zmježalov. Isto pot so šli tudi ostali učitelji, vsi, da dostojno sprejmejo nadzornika. Ta imenoval se je Ahaov - je glasno pozdravil navzoče, go-drnjal zaradi prahu in izginitil v solskem poslopju. Pet minut kasneje se je pričel izpit.

Najprej sta prišla na vrsto dva popovska sinova, ki sta hotela postati učitelja na vasi. Prvi je izdelal, drugi je padel. Ta se je useknil v rdeč robec, trenutek zamisljenog obstal in potem odšel. Potem sta prišla na vrsto dva, ki sta napravila izpit za enoletno prostovoljstvo. In sedaj je bila ura Fendrikovu. »Kje ste zaposleni?« ga je vprašal nadzornik.

»Poštni uradnik pri tukajšnjem poštnem uradu sem, vaše blagorodje!« je odgovoril, se zavrnil in se trudil, da bi prikrikl, kako se mu tresejo roke. »Služim že enaindvajset let, zdaj pa zahtevajo od mene izpričevalo za čin kolegijjskega registratorja. Zato si usojam opravljati izpite.«

»Dobro. Torej najprej narekovanje.« Pivomjodov je vstal, se odkušjal in pričel narekovati. Skušal je ujeti kandidata z besedami, ki se ne pišejo čisto tako, kakor se izgovarjajo. Vendar je bilo navzlic njegovim zankam narekovanje povoljno. Bodoči kolegijjski registrator je napravil prav malo napak, čeprav je bolj pazil na lepšip nego na pravopis.

»Narekovanje gre,« je izjavil nadzornik.

»Dovolite mi, vaše blagorodje, povedati,« je pričel Fendrikov in pri tem pokškil na svojega sovražnika Galkina, »da sem geometrijo študiral po Davidovljevi knjigi; tudi me je poučeval nekak Barzopov iz kijejskega samostana. Študiral sem tudi planimetrijo in stereometrijo.«

»V našem programu ni ničesar o stereometriji.«

»Kako? In jaz sem se mučil ž njo vse mesec... Ce bi bil vedel za to!«

»No, pustimo geometrijo. Zdaj se bomo bavili z vedo, v kateri ste kot poštni uradnik gotovo najboljše podkovani,

Zemljepis je vendar znanost postiljnov.«

Vijudno smehljanje na obrazih učiteljev. Fendrikov pa se ni strinjal s tem, da je zemljepis znanost postiljnov. (O tem ni bilo nič pisanega niti v poštnem pravilniku, niti v okrajnih predpisih). Iz gole vkladnosti je dejal: »Tako je. Nervozno je pokušjeval in v strahu pričakoval vprašanj. Njegov sovražnik Galkin se je udobno naslonil na stolu in ga ne da bi ga pogledal, počasi vprašal, kakšno vlado ima Turčija.«

»Da... hm... turško.«

»Hm, turško... To je prožen pojem. Turčija ima ustavno vlado. Sedaj... imenujete mi pritoke Gange.«

»Zemljepis sem predelal po Smirnovu in, oprostite, ne prav natančno. Ganges, to je reka v Indiji, ki se izliva v morje...«

»Tega vas nisem vprašal. Vedel bi rad, kako se imenujejo pritoki te reke. Ne veste? In kje je Atekses? Tudi tega ne veste?... Čudno... Povejte, v kateri guberniji je Zitomir?«

Celo Fendrikova je pokrnil mrzel znoj. Mežikal je in poziral sline, kakor da je pogoltnil lastni jezik. »Za boga rešničnega, vaše blagorodje, je mrmlral. »Enaindvajset let že služim in zdaj pride nekaj takega, kar... Vse svoje življenje bom molil...«

»Dobro, pustimo zemljepi-

Na kaj ste se pripravili iz aritmetike?«

»Tudi z aritmetiko je tako... Vse svoje življenje bom molil... Od praznika Marije Pomnočnice dalje sem se učil... zaman. Prestar sem za tako učene stvari. Bodite milostni, vaše visoko blagorodje, vse življenje bom molil za vas...«

Na Fendrikovih trepalnicah so se zableščale solze.

»Pošteno in zvesto sem služil... Postim se... Celó oče diakon lahko potrdi. Bodite plemeniti, vaše blagorodje!«

»Toda, ali se niste pripravili?«

»Vse sem pripravil, a se ne morem ničesar spomniti... Kmalu jih bom šestdeset, kako naj se torej ukvarjam z znanostmi? Bodite usmiljenji!«

»Naročil si je že čepico s kokardo,« je pripomnil diakon Zmježalov in se zasmeljal.

»Dobro, pjdite!« je dejal nadzornik.

Uro pozneje je šel Fendrikov z učitelji v Kuhtinovo krčmo na čaj. Slavil je zmago. Obraz naj se sijal, v očeh mu je žarila sreča, le to, da se je vsak trenutek popraskal po glavi, je pričalo, da ga muči neka misel.

»Skoda, skoda,« je mrmlral. »Takšna neumnost, takšna neumnost!«

»Kakšna neumnost?« ga je vprašal Pivomjodov.

»Čemu sem se učil stereometrije, če je ni v programu? Ves mesec sem se trdil s to zoprnišo. Skoda, skoda!«

Usoda junakov v času rekordov

Hermann Buhl: Prvi je skušal priplezati na vrh Anglež Nummery. Skupaj z dvema nosačema so ga leta 1895. zasule lavine. Te tri smrtno žrtve so se vse do leta 1932 strahovale alpiniste; tedaj se je poskušal povzpeti na vrh nemški alpinist Willi Merkl. Naslednje leto je njegovo ekspedicijo zajel 300 m pod vrhom silovit snežni vihar in jo prisilil k umiku. Ta umik izpod vrha Nanga Parbat je terjal 9 smrtnih žrtev. Med drugimi se je smrtno ponesrečil tudi alpinist Merkl. Viharju sta takrat ušla le Avstrijca Schneider in Aschenbrenner. Tudi naslednja nemška ekpedi-

ob Atlantiku se je dolgo zavleklo popravilo njune ladje, tako da je ladjevalnica grozila z rubežem. Po moči sta na skrivaj pobegnila, toda razvidni Atlantik ju je prisilil k povratku v luko. Pri drugem begu so valovi vrgli njunega mož čez krov v morje in je utonil. To svoje nesrečno popotovanje z možem je Ann Davidson opisala v knjigi »Zadnje popotovanje«, za katero je bilo v Angliji veliko zanimanje. Ann Davidson je s honorarji za to knjigo poravnala dolgove in se ze znova podala na pot, da plača dolg tudi Atlantiku, ki ji je usral bil mož. Ann Davidson slava zdaj kot zmagovalka nad Atlantikom in to slavo tudi upravičeno zasluži. Na svoji poti z majhno ladico se je morala večkrat ukleniti v viharjem in se umakniti nazaj v izhodiščne luke. Ladica »Ann Felicity« s katero je preplula Atlantik, je bila opremljena z malim Diesel motorjem dveh konjskih moči in ni dopuščala večjega tovora kakor 130 kg hrane in 35 litrov vode.

dicija se je leta 1937 končala s katastrofo; njeno zadnje dejanje je bilo strahovito bobneje snežnih lavin, ki so za vedno pokopale vso ekspedicijo.

Nanga Parbat je znan zlasti po svoji navpični ledeni južni steni, ki se dviga okoli 5000 m visoko. Nanga Parbat, deveti vrh v himalajskem pogorju, je bil znan med alpinisti že dolga leta kot eden najtežjih v tem pogorju, težji kakor Mount Everest.

Na vse začetnje pa je prav v času, ko označuje vodja zmagovite angleške ekspedicije, ki je zavzela Mount Everest, polkovnik Hunt osvajanje nad 8.000 m visokih vrhov za znanost, razmeroma majhno zanimanje za ta velik uspeh avstrijsko-nemške ekspedicije. Le nemski in avstrijski časopisi mnogo pišejo o njem, v drugih deželah objavljajo v glavnem samo vesti. Da osvajanje Himalajev-velikanov ni tako enostavna reč nam priča ponoven neuspeh švicarske ekspedicije, ki se ji je pred kratkim znova ponesrečil vstop na 8068 m visok vrh Thaulagiri. Molok okrog tirolskega alpinista Buhla in drugih članov avstrijsko-nemške ekspedicije je usoda junakov, ki zmagujejo v času rekordov in največjih uspehov.

Po poročilih Informacijskega urada indijske vlade bodo v Indiji ustanovili v spomin na osvovjete najviše gore sveta M. Everest plezalnó šolo, ki bo vodil Tenzing. Tečaj plezalcev bodo v gorovju Darjeeling v višini okoli 4000 m.

V Franciji imajo še vedno okoli 2,3 milijone konj; čeprav se znatno uveljavlja motorizacija, se je v zadnjih 113 letih zmanjšalo število konj le za okoli pol milijona.

ZADNJE VEŠTIVOSTI

KINO

KOLENDAR
Sobota, 25. julija: Jakob, Radoslav
Nedelja, 26. julija: Ana, Nuša

KINO 'UNION': jugosl. film 'Skalna oborba'. Tednik. Predstava ob 18 in 20.
KINO 'KOMUNA': premiera amer. filma 'Zedeva Paradina'. Brez tednika. Predstava ob 18 in 20.

Občinski odbor ZB NOV Podpeč...
ob 12.30 odkritje spominske plošče na Prevalju pod Krnikom;
ob 14 odkritje spominske plošče 2. četi II. bataliona Ljube Serceva pri studencu v Kašči;
ob 15 proslava na Gornji Brezovi

IZJAVA VALDA MAGNANIJA PREL ODHODOM IZ JUGOSLAVIJE
Vsi, ki so se odtrgali od Kominforma, gledajo z velikim zanimanjem na Jugoslavijo

Podp s premirja v Koreji pojutrišnjem?

Washington, 24. julija (r). Associated Press poroča, da je predsednik ZDA Eisenhower že poslal vrhovnemu poveljniku generalu Marcu Clarku pooblastilo, da podpiše premirje v Koreji. Priznava, da bo premirje podpisano pojutrišnjem. V zvezi s podpisom premirja je prispeval v New York predsednik Generalne skupščine OZN Pearson.

Izjava Pearsona o zasedanju Generalne skupščine OZN

New York, 24. julija (AFP). Predsednik Generalne skupščine Lester Pearson je po današnjem sestanku z generalnim sekretarjem OZN Hammarskjöldom in vodji kakih desetih delegacij v OZN, izrazil na tiskovni konferenci upanje, da bo premirje v Koreji zelo kmalu podpisano. Izjavil je, da bo Generalna skupščina proučila predvsem vprašanje sestave delegacije Združenih narodov, ki bo sodelovala na politični konferenci po podpisu premirja v Koreji. Po njegovih besedah bi Generalna skupščina lahko sestavila komisijo, v kateri bi bili zastopani tudi Kitajska in Severna Koreja, ki pa bi imela nalogo, da za srok 60 dni izdelata osnovo za trajen mir. Pearson je dejal, da bi Generalna skupščina lahko bodisi določila natančni dnevi red politične konference, bodisi dala samo splošne smernice za načrt za stabilizacijo na Daljnem Vzhodu.

CONNANTOVO PISMO SEMJONOVU

Berlin, 24. julija (USIS) Ameriški visoki komisar v Zahodni Nemčiji, veleposlanik James Connant je poslal danes pismo sovjetskemu visokemu komisarju Semjonovu, v katerem zahteva, naj vzhodnonemške in sovjetske oblasti ne preprečujejo razdelitev živil prebivalstvu Zahodne Nemčije, ki se bo začela v ponedeljek v distribucijskih središčih zahodnih sektorjev mesta.

Preizkus našega drugega letala na reaktivni pogon

Beograd, 24. julija. Na letališču v Bataleici je bilo danes preizkušeno naše drugo letalo na reaktivni pogon, čigar konstruktor je major Bešim. Letalo je upravniki preizkusili plovit Thomin Prebek.

Navodila o izvajanju uredbe o fondu plač

BEograd, 24. julija. Državni sekretar za gospodarstvo je izdal navodila za izvajanje uredbe o fondu plač. Navodila določajo podrobna posamezna določila uredbe, tako je treba razumeti pod izdatki, ki bremene fond plač, tudi dajatve, v denarju ali drugačne, kulturno-prosvetne, fizikalni politični in ostali organizacijam. Nadalje bremene fond plač tudi delovne oblike, ki niso zaščitene za znanja.

Odstavitev vzhodnonemškega ministra za državno varnost

Berlin, 24. julija (r). Nocoj je pisarna vzhodnonemškega ministrskega predsednika uradno objavila, da so ministra za državno varnost v Vzhodni Nemčiji Zeslerja odstavili. Njegov naslednik je Wolweber.

V ponedeljek bo znana usoda De Gasperija

Rim, 24. julija (r). Danes je tudi italijanska republikanska stranka sklenila, naj se njenih pet poslancev v parlamentu vzdrži glasovanja, ko bo De Gasperijev odgovor na skupščinsko razpravo.

Beograd, 24. julija (Tanjug). Vodja italijanskega neodvisnega socialističnega gibanja Valdo Magnani je zjavil v razgovoru s sodelavcem Radia Jugoslavija, da je prišel na obisk v našo državo, ker se je boril kot partizan v vrstah narodnoosvobodilne vojske proti fašisti

Predsednik republike priredil večerjo v čast dr. Radhakrishnana

V CAST DR. Radhakrishnana Brioni, 24. julija (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je priredil nocoj na Brionih slavnostno večerjo v čast podpredsednika indijske republike g. dr. Sarvepallija Radhakrishnana. Ki so ga spremljali indijski veleposlanik v Jugoslaviji g. Binay Ranjan Sen, ataše M. Singh, kapetan frigate Mahindro in poročnik bojne ladje H. Sopher in M. L. Baru. Večerje sta se udeležila podpredsednika zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković in Moša Pišade s člani zveznega in republiških izvršnih svetov, ki so na Brionih.

Jugoslavija je naročila za 174 milijonov lir indijskih motorjev v tržaških ladjedelnicah

Trst, 24. julija. Jugoslovansko podjetje »Brod-impex« je sklenilo z tržaškimi ladjedelnicami pogodbo za dobavo šestih ladijskih motorjev v skupni vrednosti 174 milijonov lir, ki jih bodo plačali preko tržaško-jugoslovanske kliringe. To je že drugo letošnje večje naročilo jugoslovanskih podjetij pri tržaških ladjedelnicah. Da pa bo Jugoslavija lahko ta naročila pravočasno plačala, mora

Nocojšnja seja tržaškega občinskega sveta odpovedana

Trst, 24. julija. V atletskem dvoboju je Jugoslavija premagala Norveško 120:92.

Protestom delavcev so se pridružili tudi trgovci

bi trendisti in kominformisti dvignili krik zaradi cone B STO in izglasovali protijugoslovansko resolucijo. Demokristjanski tržaški župan Bartoli je bil nujno klican v Rim na razgovore v zvezi z težkim gospodarskim stanjem v Trstu. Znano je, da je pri večini prebivalstva naraslo nezadovoljstvo zaradi povišanja davkov. Glasu protesta niso dvignili samo delavci, ki so v kratkem času že dvakrat demonstrirali po tržaških ulicah, temveč so se jim pridružili tudi trgovci, ki so danes že drugo noč pustili v znak protesta zatemetene izločke in ugašene svetlobne reklame.

ŠPORTNE VESTI

Jugoslavija : Norveška 120:92

Oslo, 24. julija. V atletskem dvoboju je Jugoslavija premagala Norveško 120:92 točk.

V dvojnem sporedu za plavalni cup Jugoslavije je včeraj v Zagrebu Mladost premagala Mornarja 59:39. Jug pa Naprijeda 55:45 točk. V waterpolu je Jug premagal Naprijeda 4:0 (3:0). Mornar pa Mladost 8:5 (4:3).

V prvi etapi »vratinske dirke II. jadranskega rallyja« je v četrti oplašnosti startalo na Bledu 7. v Opatiji pa 16 tekmovalcev. Prvo etapo Bled-Sarajevo (627 km) je Nemec Paul Ernest prevozil v času 7:59. Miha Vuković pa je za relacijo Opatija-Sarajevo (627 km) rabil 10:40. Ernest je vozil na avtomobilu tipa »Volksvagen«. Vuković na »Jaguaru«. V rallyju sodeluje 9 avtomobilistov iz Zahodne Nemčije, 3 iz Avstrije (ki so že odstopili), 1 iz Francije in 2 iz Grčije. V Sarajevu je prislo skupno 28 vozovcev. Danes bodo vozili II. omenjalno etapo Sarajevo-Kotor s kontrolnimi postajami v Koničju, Mostarju, Metkoviću, Dubrovniku in Hercegovcem. Jutri pa bo zadnja gorska etapa Kotor-Lovčev.

„SLAVOLOK“ ERICH MARIA REMARQUE ZMAGE

»Pusti. To bom sama. In zdaj pojdi. Samo ne pridj šele jutri opolne.«
Stala je v temi ob odprtini vrat. Skozi okno je sijala srebrna luč za njenimi rameni in glavo. Bila je nedoločna in vznemirljiva in tajinstvena. Plašil jo je zdrsil z ramen. Obležal ji je kakor kup črne pene ob nogah. Slonela je ob podboju vrat in samo ena njenih rok je ujela dolgo progno svetlobe z mostovža. »Pojdi in se spet vrni.« je rekla in zaprla vrata.
Kate Hegströmovi je padla vročina. »Se je kaj prebudila?« je vprašal Ravic neprespano sestro.
»Je. Ob enajstih. Vprašala je po vas. Rekla sem ji, kar ste mi naročili.«
»Je kaj rekla zaradi obvez?«
»Da. Rekla sem ji, da ste morali rezati. Majhna operacija. Da ji boste jutri razložili.«
»Je bilo to vse?«
»Vse. Rekla je, če se je vam zdelo pravilno, da je potem vse v redu. Naj vas pozdravim, če nocoj še enkrat pridete, in vam povem, da vam zaupa.«
»Tako —«
Ravic je za trenutek obstal in se zagledal v sestro na črno prečko njenih las. »Koliko let vam je?« je vprašal nato.
Začuden je dvignila glavo. »Trindvajset.«

socialistično gibanje v Jugoslaviji z mednarodnim socializmom. Vsi, ki so se odtrgali od kominforma — je poudaril Magnani — gl... z velikim zanimanjem na Jugoslavijo in ugotavljajo, da današnji sistem v Jugoslaviji nima nič skupnega z imperialističnim in despotičnim sistemom v Sovjetski zvezi. V Jugoslaviji se od spodaj ustvarja resnična socialistična demokracija. Čeprav ne obstajajo v vsaki državi podobni pogoji za izgradnjo socializma kot v Jugoslaviji, vendarle jugoslovanske izkušnje nudijo vsaki državi bogate nauke.

Odgovor Turčije na sovjetsko noto

ANKARA, 24. julija (AFP): Turška vlada je izročila danes sovjetskemu veleposlaniku v Ankari odgovor na nedavno noto sovjetske vlade, ki je zahtevala popajzovanje zaradi prisotnosti britanskih in ameriških vojnih ladij v morskih oznah. V svojem odgovoru je turška vlada izjavila, da je obisk teh ladij v popolnem skladu z določbami moskovske konvencije in da ga ni mogoče nikakor drugače tolmačiti, kakor dokaz prijateljskih zvez Turčije z državama, katerima pripadajo vojne ladje.

Trgovinski sporazum med Indijo in Jugoslavijo podpisan

New Delhi, 24. jul. (Tanjug). Danes popoldne je bil podpisan enoletni trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Indijo, s katerim sta razširjena obseg in struktura trgovinske izmenjave med obema deželama. Kot plačilno sredstvo so po novem sporazumu določeni funti, odnosno transferne rupije. Sef jugoslovanske delegacije Janez Vipotnik je dopisniku Tanjuga izjavil, da obstajajo realne možnosti za trgovinski izmenjavo med našo državo in azijskimi deželami. Izjavil je tudi, da so bili sklenjeni sporazumi z Indijo, Burmo in Indonezijo, medtem ko je bila s Siamom zamenjana lista predmetov za izmenjavo. Ti sporazumi bodo jugoslovanskim trgovnikom omogočili tudi sodelovanje pri licitacijah za kapitalno izgradnjo. Jugoslovanska trgovinska delegacija po trimesečnem bivanju v Siamu, Indoneziji, Burmi in Indiji odhaja na Ceylon, kjer bo zaključila svojo misijo razširitve trgovinskih in gospodarskih odnosov z azijskimi deželami.

Navodila o izvajanju uredbe o fondu plač

BEograd, 24. julija. Državni sekretar za gospodarstvo je izdal navodila za izvajanje uredbe o fondu plač. Navodila določajo podrobna posamezna določila uredbe, tako je treba razumeti pod izdatki, ki bremene fond plač, tudi dajatve, v denarju ali drugačne, kulturno-prosvetne, fizikalni politični in ostali organizacijam. Nadalje bremene fond plač tudi delovne oblike, ki niso zaščitene za znanja.

Odstavitev vzhodnonemškega ministra za državno varnost

Berlin, 24. julija (r). Nocoj je pisarna vzhodnonemškega ministrskega predsednika uradno objavila, da so ministra za državno varnost v Vzhodni Nemčiji Zeslerja odstavili. Njegov naslednik je Wolweber.

V ponedeljek bo znana usoda De Gasperija

Rim, 24. julija (r). Danes je tudi italijanska republikanska stranka sklenila, naj se njenih pet poslancev v parlamentu vzdrži glasovanja, ko bo De Gasperijev odgovor na skupščinsko razpravo.

njem Vzhodu. Izrazil je mnenje, da bi bila lahko politična konferenca v Zenevi, ni pa izključil možnosti za njen sestanek celo v New Yorku.

Dullesovo sporočilo Sing Man Riju

Washington, 24. julija (AFP). Kakor se je izvedelo iz dobro obveščenih krogov, je ameriški zunanji minister Dulles po današnjem sestanku s predsednikom Eisenhowerjem, s katerim sta razpravljala o korejskem vprašanju, poslal novo sporočilo predsedniku Južne Koreje Sing Man Riju.

CONNANTOVO PISMO SEMJONOVU

Berlin, 24. julija (USIS) Ameriški visoki komisar v Zahodni Nemčiji, veleposlanik James Connant je poslal danes pismo sovjetskemu visokemu komisarju Semjonovu, v katerem zahteva, naj vzhodnonemške in sovjetske oblasti ne preprečujejo razdelitev živil prebivalstvu Zahodne Nemčije, ki se bo začela v ponedeljek v distribucijskih središčih zahodnih sektorjev mesta.

Preizkus našega drugega letala na reaktivni pogon

Beograd, 24. julija. Na letališču v Bataleici je bilo danes preizkušeno naše drugo letalo na reaktivni pogon, čigar konstruktor je major Bešim. Letalo je upravniki preizkusili plovit Thomin Prebek.

Navodila o izvajanju uredbe o fondu plač

BEograd, 24. julija. Državni sekretar za gospodarstvo je izdal navodila za izvajanje uredbe o fondu plač. Navodila določajo podrobna posamezna določila uredbe, tako je treba razumeti pod izdatki, ki bremene fond plač, tudi dajatve, v denarju ali drugačne, kulturno-prosvetne, fizikalni politični in ostali organizacijam. Nadalje bremene fond plač tudi delovne oblike, ki niso zaščitene za znanja.

Odstavitev vzhodnonemškega ministra za državno varnost

Berlin, 24. julija (r). Nocoj je pisarna vzhodnonemškega ministrskega predsednika uradno objavila, da so ministra za državno varnost v Vzhodni Nemčiji Zeslerja odstavili. Njegov naslednik je Wolweber.

V ponedeljek bo znana usoda De Gasperija

Rim, 24. julija (r). Danes je tudi italijanska republikanska stranka sklenila, naj se njenih pet poslancev v parlamentu vzdrži glasovanja, ko bo De Gasperijev odgovor na skupščinsko razpravo.

KINO

KINO 'UNION': jugosl. film 'Skalna oborba'. Tednik. Predstava ob 18 in 20.
KINO 'KOMUNA': premiera amer. filma 'Zedeva Paradina'. Brez tednika. Predstava ob 18 in 20.
KINO 'SLOGA': amer. film 'Afera na Trin dadu'. Tednik. Predstava ob 18 in 20. Prodaja vstopnic v vsi treh kinematografih od 17 dalje.
KINO 'SOCJA': Zaprti.
L. KINO 'TIVOLI': amer. film 'Paula'. Tednik. Predstava ob 20.30.
L. KINO 'BEZIGRAD': premiera amer. filma 'Zedeva Paradina'. Tednik. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic v obeh letnih kinematografih eno uro pred pričetkom.
KINO 'SISKA': amer. film 'Ljubezni je lep'. Tednik. Predstava ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje.
KINO 'TRIGLAV': Zaprti.
L. KINO 'DOM LAD': premiera franc. filma 'Pariz pojem'. 20.30. Prodaja vstopnic od 19 dalje.
LITOSTROJ: franc. film 'Ljubimca iz Veronee ob 20. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom.
CELJE 'UNION': amer. film 'Carrie'.
CELJE 'DOM': in LETNI: angl. film »Hlrejši od zvoka«.
BLEJ: mehiški film »En dan življenja« predstave ob 18 in 20.30.
KAMNIK: angl. film »Mandy«.
ZADOBEROVA: angl. film »Lady Hamilton«.
VEVČE: nemški film »Maja v tencija«.
DOMZALE: amer. film »Velika reka«.
RAVOLJICA: amer. barvni film »Veliki Carus«.
NOVO MESTO »KRKA«: sloven. film »Jara gospod« ob 18.15, 20.15.
ROGASKA SLATINA: amer. barvni film »Trije kavalirji«.
ZALEC: amer. film »Intermezoe«.
KRANJ »STORZI«: franc. film »Frizer za dame« s tednikom ob 16, 18 in 20.
»KRANJ »PARTIZAN«: franc. film »Frizer za dame« s tednikom.
KRANJ »SVOBODA«: angl. barvni film »Knjiga o džungli« ob 18. Ob 20 predstava s dvoimnim programom »Knjiga o džungli in Frizer za dame«.
JESENICE »RADIO«: mehiški film »En dan življenja« ob 18 in 20.
JESENICE »SVOBODA«: mehiški film »En dan življenja« ob 20.30. V slabem vremenu predstava ob 16 v kinu »Radio«.
JESENICE »PLAZA«: mehiški film »La Malquerida« ob 18 in 20.
KOROSKA BELA: amer. film »Teška noč« ob 18 in 20.

OBVESTILA

Vse borce, podoficirje in oficirje, ki so sodelovali v borbah v vrstah SNOB Janka Premrja-Volkova obveščamo, da bo zbor brigade za proslavo 100-letnice primestskih brigad v tolminskem okraju, in sicer v Cerknem.

OBVESTILA

Pozivamo vse, ki so sodelovali v tej brigadi, da sporoče svoje podatke začasnemu Stavu Volkove brigade ki ima svoj sedež Tolminu na obzidju Komiteju ZKS Tam se dobijo tudi vse informacije, ki se nanašajo na proslavo 100-letnice brigad.

OBVESTILA

Obtemenelo vseh vojakov in ostale borce na prvo snižanje na Volkovo 30. avgusta 1953 ob otvoritvi grobnice padlim borcem in narodnim herojem.

OBVESTILA

Okrajni odbor ZB — Tolmin začel štab SNOB Janka Premrja-Volkova
Dotiskana je študija laž. ekon. Bakča Borilava.
»OCENA EKONOMIČNOSTI TEHNOLOŠKEGA PROCESA«.
Pričužka študija ima namen, da bo ekonomski, tehnološki, knjigovodni, projektantni, konstruktorji, pogoskim inženirjem in tehnikom pojasnjeno bistvene elemente ocne ekonomičnosti tehnološkega procesa pomena v kar najuspešnejšem postavljanju takega tehnološkega procesa, ki bo povečal rentabilnost njihovega poslovanja.

OBVESTILA

Studija se dobi za 140 din v Biroju za organizacijo in napredek gospodarskega računstva poslovanja Beograd, Dobrinjska 11. poštni predal 741.